

Izhaja ob 4. jutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knažova ulica št. 5/L
Telefon št. 3072 in 3064; ponoči tudi
št. 3034.
Rokopis se ne vračaja.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 3036.
Ispravnostni oddelki: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 2499
Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta
Račun pri poštnem črk. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.422 — Praha č. 180.
Wien Nr. 105.347.

Narodna skupščina je snoči definitivno verificirala 312 mandatov

Celodnevna napeta in mestoma viharna seja Narodne skupščine. — Senzacionalen nastop Nastasa Petrovića. Opozicija nadaljuje s svojimi obtožbami vlade. — Medel zagovor ministrskega predsednika. — Pozno v noči so bili definitivno verificirani vsi mandati razen onih treh, ki jih verificacijski odbor ni potrdil

Beograd, 19. oktobra p. Verifikacijska debata v Narodni skupščini, ki je trajala pozno v noč, je bila zelo značilna ne toliko za solidarnost opozicije, ki se je dokumentirala tudi že v verificacijskem odboru, kakor za razmere v vladni koaliciji. Demokratije so bili tekom vse debate v plenumu Narodne skupščine skrajno rezervirani in niso niti z besedico branili vlade pred obtožbami opozicije. Nastop g. Nastasa Petrovića je na drugi strani dokaz kritičnih razmer med radikali samimi in ni dvoma, da bo našel Petrovićev nastop proti g. Vukičeviću globok odmev v radikalnem klubu. Klerikalci so se tudi tokrat izkazali kot najbolj zanesljivi zavezniki radikalov, ironija pa je hotela, da so morali s tem, ko so glasovali za večinsko poročilo, nehoti glasovati tudi za verificacijo mandatov gg. dr. Kramerja in poslanca Ureka.

Medel zagovor g. Vukičevića je le še bolj pokazal, na kako nezanesljivih tleh stoji njegov režim. Pokazalo pa se je tudi, da se niso uresničile nade ohi, ki so računali na to, da bo debata v verificacijskem odboru razcepila vrste opozicije in odtujila tudi obe demokratijski skupini. Baš nasprotno priča potek današnje seje Narodne skupščine, da so stiki med obema demokratijskima strankama vedno tesnejši, kar se je pokazalo tudi v zunanji sliki, ker se je večina demokratijskih poslancev pomešala med poslance SDS in HSS.

Beograd, 18. oktobra p. Danes je bila v Narodni skupščini odprta verificacijska debata. Za sejo je vladalo velikansko zanimanje in so bile zasedene vse diplomatske lože in vse galerije. Na današnji seji so prišli v smislu večerajšnjega dogovora med šesti parlamentarnih skupin na razpravo oni mandati, ki so bili od večine verificacijskega odbora verificirani (312), jutri pa se bo vršila debata o onih treh mandatih, ki jih je večina odbora razveljavila oziroma anketirala. Izredno zasedanje Narodne skupščine bo nato zaključeno, v četrtak pa s kraljevim ukazom odprto redno zasedanje.

Današnja seja se je začela ob 9.30. Po prečitani zapisnika zadnje seje je predsednik sporočil, da je bila na zadnji seji izrečena izključitev poslancev dr. Pernarja in Čeda Kokanovića po sporazumu s šesti parlamentarnih skupin odgodena do konstituiranja Narodne skupščine.

Še eden neveljan mandat

Poslanec Venčeslav Vilder je predložil pred prehodom na dnevni red spis s priloženim krstnim listom, iz katerega je razvidno, da radikalni poslanec na listi dr. Laze Markovića g. Ratko Parežanin se ni 30 let star in se mora zato tudi njegov mandat razveljaviti. Spis je bil izročen verificacijskemu odboru v svrhu nadaljnjega postopanja.

Radić zahteva razveljavljanje Vukičevićevega mandata

Nato je tudi g. Radić s posebnim dopisom na skupščinsko predsedstvo zahteval, naj se razveljavijo vsi mandati poslancev, izvoljenih na listi g. Vukičevića v banjaluškim okrožju, nadalje vsi mandati na radikalnih listah poslancev dr. Vase Jovanovića (Bihać), dr. Laze Markovića (Mostar), dr. Milana Srićka (Sarajevo), dr. Nikole Subotića (severna Dalmacija), Ljube Jovanovića (južna Dalmacija), dr. Ninka Perića (Požega), ministra pravde dr. Dušana Subotića (Sombor), poštnega ministra Vlasta Kocića (topliško okrožje) in ministrskega predsednika Vukičevića v Skopju, ki niso izvoljeni po svobodni volji naroda, marveč s pomočjo policijskega nasilja. Stepan Radić zahteva, da se smatrajo glasovi, oddani za te liste in kandidate, za neveljavne ne da se postopa po volilnem zakonu. Tudi ta dopis je bil izročen verificacijskemu odboru.

Po prehodu na dnevni red je nato prečital radikalni poslanec dr. Bogdan Milašinović poročilo večine, poslanec SDS Juraj Demetrović poročilo manjšine, klerikalni poslanec dr. Hodžar pa oddvojeno mnenje verificacijskega odbora.

Oster napad Nastasa Petrovića na Vukičevićev režim

Debato je otvoril ob napeti pozornosti celokupne skupščine in ob naraščajoči nervoznosti vladnih radikalov vodja pašičevcev g. Nastas Petrović, ki je že na večerajšnji seji radikalnega kluba ostro nastopil proti volilni politiki g. Vukičevića. Svoj govor, ki je napravil na vso skupščino globok utis in ki ga je celokupna opozicija spremljala z viharim odobravanjem, je pričel g. Nastas

Petrović s konstatacijo, da je g. Vukičević že pred volitvami najavil, kaj namerava. Če takrat je izjavljal, da bo vodil volitve, če treba tudi z nasiljem, samo da si zagotovo tako večino v Narodni skupščini, ki mu bo pokorna in ki bo glasovala za njegove predloge brez ugovora. Na sramoto radikalizma in demokracije vlada danes v državi najbolj črn režim, kakršnega niso poznali niti v predvojni Srbiji. Radikalizem je značilna svoboda besede, svoboda organizacije, svoboda državljanov, svoboda zborovanja in svoboda dogovora. Vse to pa je sedanjí režim upropastil. Sedanja vlada je prišla na krmilo na neparlamentarni način in niti Bog sam ne ve, na osnovi kakšnega prava. Današnja vlada je ustvarila doslej neznan režim, režim vladnih kandidatov. Nikdo ne more trditi, da so bile volitve v Južni Srbiji svobodne, če je mogel tam kandidirati in biti izvoljen popolnoma neznan, mladi sin ministrskega predsednika.

Govornik je nato našteval številne slučaje nasilja in zlorab v moravskem okrožju, kjer je sam kandidiral. Naglasil je, da so vladinovi storiši vse, da bi onemogočili njegovo izvolitev. V to svrhu so postavili celo posebnega ministra brez portfelja, Veljo Popovića, kojega edina naloga in ministrska dolžnost je bila, da prepreči njegovo izvolitev. Končno je govornik pozdravil zblizanje med radikali in klerikalci, pomirjenje med Pribečevićem in Radićem in osnove Demokratske zajednice, naglašajoč, da vodi vse to k izboljšanju in ozdravljenju naših političnih razmer. »Vendar pa,« je zaključil g. Petrović svoj govor, »se najdejo danes celo ljudje na vladi, ki govore, da bi drugi blok, četudi bi imel večino, ne bi dobil vlade! Nasilje je glavno orožje teh idejnih siromakov!«

Apel Stepana Radića

Za g. Petrovićem je povzel besedo Stepan Radić, ki je v svojem govoru navedel neštete primere nasilja in zlasti ostro napadel ministra pravde, ki je grozil Hrvatoma celo z amputacijo. »Sramota,« je zaklical govornik, »da se upa tako govoriti aktivni minister, minister pravde, čuvár zakona in zakonitosti!« Svoj govor je zaključil Radić z besedami, da je skrajni čas, da se končno popravi vse blodnje in nepravilnosti tega režima, da pa se tudi popravi pogreške, ki so se vršile v preteklosti.

Demetrović o reakciji in demokraciji

Globok utis je napravil tudi govor poslanca SDS Juraja Demetrovića, ki je pričel svoj govor z ugotovitvijo, da je bilo danes iznešenih že cela vrsta strahovitih obtožb proti vladi, toda še nikdo iz vlade ali vladne večine se ni oglasil k besedi, da bi jo branil. Ministrski predsednik je pri neki priliki naglasil, da gre za čiščenje v radikalni stranki. Toda kako se je v resnici postopalo? Kdo je očistil? (Medikci: Očiščena je radikalna stranka! Živela korupcija!) Vlada je pri teh volitvah delila državljane na dve kategoriji: protežirance in proskribirance. Vladni kandidati so se posluževali najbrezvestnejše agitacije in so celo kraljevo ime vlačili v volilno borbo. Ves državni aparat je bil v službi vladinovec. (Vukičević: To ni res! Čeda Kokanović mu odgovarja: Kaj ni res! Mi imamo originalno okrožnico, ki ste jo vi poslali tuzlanskiemu velikemu županu, o čemer bomo še govorili!)

Govornik povdarja na koncu svojega govora, da morajo biti narodni poslanci odvisni le od volje naroda, ne pa od političnih oblastí, od tatvin kroglic in od falzifikatov zapisnikov, ker samo tedaj lahko Narodna skupščina doseže to, kar narod od nje pričakuje. Narod hoče sposobno Narodno skupščino in sposobno vlado. Če hočemo to doseči, je treba gledati, da pride do polnega izraza demokracije. Ideja demokratskega bloka je ideja nove politike naše države. Komčati je treba z raznimi poskusi, ki niso nič koristili, pač pa mnogo škodovali narodu in državi. Demokratski blok je ideja, ki gre po novih potih k novi demokratski politiki. To je danes vprašanje, ki stoji na dnevnem redu. Skrajni čas je, da se prične ustvarjati novo, pravno stanje.

Govor g. Demetrovića, ki je bil najmočnejši na dopoldanski seji, sta celokupna opozicija in del demokratov burno odobraval. Po govoru g. Demetrovića je bila seja zaključena in prihodnja odredjena za popoldne.

Vodja zemljoradnikov

Popoldanska seja Narodne skupščine se je pričela ob pol 15. Prvi je govoril zemljoradnik Vojko Lazić, vodja zemljoradnikov. Lazić je opozarjal na delstva, ki jih je navajal Nastas Petrović o policijskem terorju. Posebej je omenil veliki spopad v Kolubari, kjer je tekla tudi kri. Napad je izzvala po-

licijska vlada pa je preganjala prave rodoljube. Kako so se vršile volitve, se vidi med drugim tudi iz tega, da so orožniki, sreski poglavari in župani spremljali vladne kandidate, druge pa preganjali. Ker vlada jo v vladi take razmere, je zgubil narod vero vanjo.

Obramba ministrskega predsednika

Za Vojko Lazićem je kot prvi vladni radikal govoril poslanec Stevo Kobasica, ki je napadel Nastasa Petrovića, češ da ni lojalni in da tudi Radiću ne bo najboljši prijatelj. Nastas Petrović je kratko repliciral, nakar je povzel besedo predsednik vlade g. Velja Vukičević. Imel je nad eno uro dolg govor, ki je pa razočaral prisotne, zlasti tudi radikale, ki so po vrsti zapuščali zbornico. Njegov govor je napravil tudi na demokratske ministre zelo mučen utis, ker so pričakovali, da bo g. Vukičević vendarle boje branil svoj režim. G. Vukičević je na vse ostre in utemeljene napade opozicije stereotipno odgovarjal, da niso resnični in da je bilo poprej še mnogo slabše. Ob ustvaritvi današnje vlade se je govorilo, da je sestavljena na neparlamentaren način. To ni res, ker je bila sestavljena parlamentarni potom kakor vse ostale. Neresnične so vesti, da je deloval na ustvaritev četrte stranke, saj mu to ni bilo treba, ker je dobila radikalna stranka sama 750.000 kroglic. (Klici: Kdo je radikalna stranka? Kako ste dobili te kroglice?) Dasi smo delali resno, so nas poslanci opozicije v verificacijski debati napadali radi terorja. To se sliši skoraj tako, kot da bi bili ob volitvah šli drug nad drugega s sekirami, puškami in krampi.

St. Radić prekine govornika: »Ne brijte norcevi! Zakaj parlamentu lažete?«

Na te besede je nastal v zbornici velik hrup in ropot. Radićevce Drilević vzklikne: To so lovsiki vitezi! G. Vukičević zatrjuje, da se je vedno briga za zaščito svobode volitev. Na te besede se dvigne v zbornici ponoven ropot in smeh. Poslanec Vilder pristavlja: »To je najboljša šala, kar smo jih dosedaj slišali!« Po zbornici se ponovno čuje smeh, tako da se predsedniku le z največjim trudom posreži vzpostaviti red, nakar g. Vukičević nadaljuje: »Storil sem vse ukrepe za svobodno volitev in sem o tem izdal poseben razglas. (Opozicija kliče: »Poznamo, poznamo ta vaš tajni razglas!«) Nisem uporabljal tajnih, temveč javne razglase. Da so bile volitve svobodne je najboljši dokaz v tem, da je nekdo izmed tvarišev v skupščini (Pribečević) mogel v volilni borbi zaključiti, tisoč zbor. Meni se najbolj očitá, da sem govoril, da bo prešlo mnogo 11. septembrov, a da bom kljub temu ostal na vladi. Res je minil 11. sept. in sedaj smo že v oktobru, a jaz sem še vedno na vladi. Dalje so me napadali radi prognoze da bo vlada dobila 190 mandatov Radikalni so imeli 140 mandatov, demokrati 50 ali skupaj 190. Radikalni so nekaj izgubili demokrati so nekaj pridobili in zopet imamo 190 mandatov. Sicer pa nisem jaz pričel delati prognoz. Prvi je postavil prognozo g. St. Radić, ki je izjavil da bo dobil 100 poslancev in milijon kroglic. Nato je dal prognozo g. Svetozar Pribečević, ki je trdil, da bo dobil 40 mandatov. Nato sem moral tudi jaz dati svojo prognozo.«

V nadaljevanju svojega govora g. Vukičević napada St. Radića. Ta ga razbarjeno prekine: »Mi nismo ljudje, ki se lažemo in ta govor? Tako se govori v gostilni, kadar imajo ljudje polne glave vina!« V zbornici nastane velik hrup.

G. Vukičević je zaključil svoj govor s ponovnim dokazovanjem, da se ni nikjer izjavljal volilni teror, najmanj pa proti HSS in SDS.

Za Vukičevićem je govoril radićevce Pasarić, ki je bil član državnega volilnega odbora. Energično je protestiral proti očitku g. Vukičevića, da so državni odbor vodili neki partizanski nameni. Dve tretjini državnega odbora sta sestavljeni iz naših najboljših pravnikov. Sramota je, da je g. Vukičević obdolžil partizanstva ono, kar je v naši državi najboljšo, t. j. sodstvo. Za njim je govoril zaradi osebnega pojasnila ponovno g. Nastas Petrović o terorju v moravskem okrožju. Svoj govor je zaključil z ugotovitvijo, da je največji skandal, da je Vukičević pozabil starost svojega sina in dovolil, da je kandidiral proti zakonu.

Prvi nastop posl. Petejana

Od opozicije burno pozdravljen je nato stopil na govorniško tribuno socialistični poslanec Petejan. Klerikalci so pri tem demonstrativno zapustili dvorano. Posl. Petejan je navajal volilna nasilja nad delavstvom v Bosni, Vojvodini, na Hrvaškem in v Srbiji, kjer niso mogli postaviti niti svojih list. Največji skandal in prava sramota pred vsem kulturnim svetom je, da se je Stepanu Radiću onemogočilo kandidirati g.

Makedoniji. Kot republikanec ne more dovoliti in mora odločno grajati, da so vladne stranke agitirale s kraljevim imenom. (Plo-skanje pri opoziciji.) Nato je g. Petejan navedel primer delavcev v mariborski železniški delavnici, ki jih je obiskal predsednik vlade. Delavstvo je računalo, da bo predsednik upošteval njegove želje in zboljšal njegov bedni socialni položaj. Toda g. Velja Vukičević je odgovoril lakonično: »Pred volitvami ne bo nič! Po volitvah bomo videli, ako glasujete za osebe, ki imajo oblast v rokah.« Ko je ta odgovor povedal v mariborski oblatni skupščini, ga je predsednik pozval k redu, malo pozneje je štajersko glasilo SLS samo priznalo avtentičnost Vukičevićevih besed. Slovenski radikali nimajo v Sloveniji nikogar za soboj in obstajajo samo iz ljudi, ki jim gre za osebne interese. Zlasti v Prekmurju so uvedli pravi makedonski režim. Postavili so komisarje in dajali instrukcije, kako se morajo vesti pri volitvah.

Posl. Petejan je nato govoril o duševnem terorju, ki ga izvaja SLS potom cerkev, raz prične in iz spovednic nad slovenskim ljudstvom. Ta teror je mnogo hujši in mnogo nevarnejši, kakor telesni teror, ki divja po južnih krajih naše države. Socialistična stranka je za pravico in za svobodo. Zato mora odločno obsojati SLS, ki danes glasuje za vsa ta nasilja in nemoralne politične akcije, ki jih je še pred dvema letoma tako energično in na ves glas pobijala. Ali ima SLS pooblastilo slovenskega naroda, da sme glasovati za poročilo večine? Iz govorov raznih govornikov in zagovorov predsednika vlade je popolnoma jasno, da so navedbe v obtožnici manjšine resnične. Zato mora kot socialist, ki je za svobodo in demokracijo, glasovati z manjšino.

Demokrat proti radikalu

Po govoru edinega socialističnega poslanca g. Petejana je bil odrejen daljši odmor, ob 9. uri pa se je seja zopet nadaljevala. Prvi je govoril radikalni poslanec Antiparmaković, ki je skušal braniti politiko vlade v Južni Srbiji in dokazati, da tam sploh ni bilo nikakega terorja. Opozicija je spremljala njegov govor z ironičnimi medklici in smehom, demokratskega poslanca Mihajla Kujundžića pa je Antiparmakovićev govor tako razburil, da je začel energično protestirati, četudi je pripadnik vladne večine. Nekaj časa je opominjal govornike, da ne smejo tako govoriti, ker bile to resnici v obraz, ko pa ti opomini niso nič zalegli, je razburjen planil proti govornikemu odru in energično protestiral proti izvajanjem poslanca Antiparmakovića. Ta mučen incident je izzval splošno prekanje, ki se je še stopnjevalo, ko je Kujundžić vrgl govorniku v obraz, da sploh nima pravice govoriti v tej skupščini, ker se je kot bolgarski oficir še nedavno boril proti tej državi! Tudi drugi poslanci so nato navajali proti govornikemu odru, kjer je skušal Kujundžić govornika s silo odstraniti. Poslanec Antiparmaković je moral končno svoj govor prekiniti in zapustiti govorniški oder. V skupščini je zavladalo mučno razpoloženje in zlasti v radikalnih vrstah je bilo opažati velikansko razburjenost.

Zaključek debate

Po tem mučnem incidentu je povzel besedo poslanec Pavle Radić, ki je v glavnem govoril o nasilju v Južni Srbiji in naglasil, da ga je okusil na lastni koži. Med njegovim govorom so radikali neprestano vpadali in skušali s hrupom zadušiti njegov govor. Na obeh straneh so padali ostri očitki in razburjenje se je vidno stopnjevalo.

Ob 11. je povzel besedo poročevalec večine dr. Milašinović, ki je kratko reasumiral večinsko poročilo verificacijskega odbora in zavračal očitke opozicije. Nato je govoril še poslanec SDS Dušan Ivančević, ki je navajal primere volilnega nasilja v Liki.

Glasovanje

O polnoči je predsednik zaključil debato in odredil glasovanje o poročilu večine verificacijskega odbora.

Pri glasovanju z vstajanjem je bilo večinsko poročilo verificacijskega odbora z večino glasov sprejeto, tako da glasovanje o poročilu manjšine in o oddvojenem mišljenju popolnoma odpade. S tem je 312 nespornih mandatov, med njimi tudi mandata poslancev dr. Kramerja in g. Ureka, definitivno verificiranih. Seja je bila nato ob 12.30 zaključena.

Prihodnja seja se vrši jutri dopoldne ob 9. in bo trajala predvidoma nepretrgoma do 8. zvečer. Na dnevnem redu je razprava o mandatih ki jih verificacijski odbor ni verificiral. Po zaključku debate bo kratka pavza, nakar bodo poslanci položili prisego. Nato bo izredno zasedanje Narodne skupščine s kraljevim ukazom zaključeno.

Redukcija oddelka za Slovenijo?

Beograd, 18. oktobra. p. Notranji minister Velja Vukičević pripravlja redukcijo oddelkov za Hrvatsko in Slovenijo v notranjem ministrstvu, češ, da se bo na ta način reduciralo nekaj uradnikov in prihranilo nekaj denarja. Ta vest je med poslanci iz Slovenije in Hrvatske izzvala veliko ogorčenje, ker sta bila ta dva oddelka edina foruma, ki sta omogočala, da so se akti iz Slovenije in Hrvatske brez zamud reševali.

Pred demisijo albanske vlade

Kurioznost iz skipetanskega parlamenta.

Rim, 18. oktobra. p. «Giornale d'Italia» objavlja nocoj nastopno vest iz Tirane: Nekateri albanski poslanci so v parlamentu interpelirali vlado, ali ne smatra, da bi bilo umestno demantirati vesti o vladni krizi, odnosno zahtevati zaupnico, da se izkaže, ali vlada še uživa zaupanje parlamenta. Interpelacija je bila vložena v obliki predloga in je sledila živahna debata, katere sta se udeleževala tudi oba ministra, ki sta prisostvovala seji. Vlada večina je končno ta predlog zavrnila.

Pred zaključkom seje je več poslancev stavilo vprašanje, zakaj se ni zunanji minister objavil knjige z listinami glede jugoslovensko - albanskega spora. Zunanji minister je odgovoril, da je spor že likvidiran in da ga vlada ne smatra za tako važnega, da bi mu posvetila celo knjigo. Dodal je ironično, naj eden izmed poslancev, če vztraja na svoji zahtevi, na lastne stroške izda tako knjigo in mu bo vlada radevolje dala na razpolago vse potrebne dokumente.

Po seji se je vršila daljša konferenca ministrov, na kateri je bil sprejet sklep, da celokupna vlada poda demisijo, da bi se na ta način profilala predsedniku republike Ahmedu begu Zogu možnost, da sestavi vlado po svoji volji.

Smrt odličnega češkega znanstvenika

Praga, 18. oktobra. h. Tu je danes umrl dr. Josef Thomayer, prof. medicinske fakultete na češki univerzi.

Josef Thomayer je bil rojen l. 1853. v Trhanovu in je študiral v Klatovu in Pragi, kjer je l. 1876. promoviral doktorjem medicine. Bil je dolgo časa na študijskem potovanju po inozemstvu, Parizu, Londonu in Berlinu, izpopolnjeval se je tudi na operacijski kliniki prof. Gusenbauerja in bil asistent dr. Eiselta. L. 1886. je postal izredni profesor, l. 1887. pa mu je bila podeljena redna profesura. Od l. 1902. je bil potem vodja interne klinike češke univerze. Thomayer je kot odlični klinični učitelj osnoval svojo lastno klinično smer ali «šolo». Na polju znanstvene literature je bil zelo delaven in je sploh spadal med najplodovitejše zdravniške pisatelje in glavne znanstvenike stare praxeške znanstvene generacije. Češko znanost je s smrtjo Thomayerjevo zadelo težka izguba.

Kar Bethlen stori, vse prav stori...

Budimpešta, 18. oktobra. s. Po skoro štirimesečnem odmoru je danes poslanska zbornica pričela svoje jesensko zasedanje. Proti predsednikovemu predlogu, naj bi se prihodnja seja sklicala čez osem dni, je opozicija protestirala in zahtevala, da se izvoli poseben odbor za pojasnilo Paleologove zadeve. Ministrski predsednik Bethlen je odklonil ta predlog in izjavil, da je predlagani odmor potreben, da se morejo pripraviti zakonske osnove za plenum. Na reformo volilne pravice vlada ne misli in tudi splošna politična amnestija ni aktualna. Zbornica je nato sprejela predsednikov predlog.

Budimpešta, 18. oktobra. s. Na današnji seji poslanske zbornice je izjavil ministri ski predsednik Bethlen, da je vlada pripravljena obenem s proglasitvijo 15. marca za narodni praznik proslaviti tudi spomin Ludvika Kossutha.

Italijanski poraz v Libiji

Kairo, 18. oktobra. s. Operacije italijanskih čet v Kirenajki, ki so imele izvesti odločen udar proti vstajem v vzhodni Libiji, so popolnoma zastale. Vstahi, ki so v premoči, so potisnili Italijane na celti črti nazaj na obalo. Italijansko poveljstvo je zahtevalo ojačenje, da začne potem z novimi operacijami, katerim bosta prisostvovala kralj in Mussolini.

Volilni poraz norveške vlade

Oslo, 18. oktobra. (bc.) Pri večerajšnjih volitvah v državni zbor je bila vlada na celti črti poražena.

Oslo, 18. oktobra. s. Izid volitev v državni zbor ni še točno znano, vendar je gotovo, da bo delavska stranka skupno dobiła 10 mandatov, kmečka stranka je do sedaj dobila 3 mandate, konservativci pa bodo najbrže 7 mandatov izgubili. Izgube imajo tudi radikali. Komunisti pa bodo samo 1 do 2 mandata.

Papež za pravoslavno vzgojo otrok

Sofija, 18. oktobra. d. V tukajšnjih političnih krogih zatrjujejo, da je zaroka kralja Borisa z italijansko princezjo Giovanno zvršena stvar in da se bo objavila takoj po kraljevi vrnitvi. Posebno važnost pripisujejo avdienci kralja Borisa pri papežu, ki je dovolil, da bodo otroci iz zakona s katoliško Italijanko smeli pripadati pravoslavni veri.

Kako sta bila pri zadnjih volitvah tepena gg. Jelačin in Ogrin

Nečuvana požrešnost SLS. — Pri zadnjih volitvah je z g. Jelačinom vred dobila le 8 mandatov, sedaj pa je odklonila sporazum, po katerem bi dobila samo v trgovski in obrtniški skupini 16 mandatov. — Zadnjič se je SLS borila v koaliciji šestih skupin, danes je osamljena

Še vsem je v spominu kaj vse so pri volitvah v Zbornico klerikalci storili, da bi prodrla njihova lista, kateri sta načelovala gg. Jelačin in Ogrin. Kar šest političnih strank in grup (SLS, HSS, NRS, SKS, Nemci in Jelačinova grupa) se je takrat koaliralo, da bi odvezli v Zvezi trgovskih gremijev ter v Zvezi obrtnih združenj organiziranim trgovcem in obrtnikom njihovo stanovsko in strokovno zastopstvo. A vsa klerikalna gonja, vse klevete njihovih novin in njihovih agitatorjev niso nič zalegle. Uprav sramotilo je bila porazena tako zvana Jelačin-Ogrinova lista. Od 48 mandatov so klerikalci dobili z g. Jelačinom vred samo 8 mandatov, NRS 3, SKS 1, Nemci 2, nadstrankarji 4, organizirani privredniki, ki jih je podpirala SDS, pa 30 mandatov.

Organizirani obrtniki so dobili takrat v vseh štirih kategorijah skupaj 7204 glasove, SLS, HSS, NRS, Nemci, SKS in grupa g. Jelačina pa skupaj 9313 glasov. V trgovski skupini je dobila lista Zveze trgovskih gremijev 3242 glasov, dočim je vseh šest političnih strank in grup na Jelačinovi trgovski listi dobilo komaj 500 glasov več.

Klerikalci in g. Jelačin niso mogli katastrofalnega poraza lanskih volitev drugače preboleti, kakor da so z vladnim nasiljem dosegli za Zbornico nov volilni red, s katerim menijo, da se jim bo posrečilo odjesti trgovcem in obrtnikom stanovsko zastopstvo. A tudi to se jim ne bo posrečilo, čeprav se volilna komisija, v kateri sedijo skoraj sami prenapeti strankarji SLS, poslužuje vsakojakih mahinacij.

Od zadnjih volitev pa do sedanjih se je položaj med Jelačin-Ogrinovo grupo ter grup trgovskih in obrtniških strokovnih organizacij bistveno izpremenil. Zadnjič je stalo za Jelačinom kar šest političnih grup, danes je SLS menda izolirana. Njena koalicija od zadnjič je propadla. Na kandidatski listi obrtniške sekcije SLS vidimo smo pristave SLS, vse drugo gre s kandidatsko listo »Vrhovnega obrtniškega sveta«. Zlasti razveseljivo je, da to pot podpira liste strokovnih organizacij poleg SDS tudi SKS, ki je zadnjič dala za Jelačin-Ogrinovo listo okoli 3000 glasov v obrtniški in trgovski sekciji. Od zadnjih volitev so menda tudi nemški trgovci in obrtniki spoznali, da pljujejo v svoj lastni žep in na svoj lastni stan, ako bi glasovali proti svojim stanovskim organizacijam. In radikali? Nehvaležnost je res plačilo sveta. Pri sestavi sedanjih list je SLS z njimi tako postopala, kakor da bi jih sploh ne bilo. Klerikalni veljak je ob priliki pogajanj dejal: »A kaj radikali! 500 glasov so dobili pri nedeljskih (občinskih v Ljubljani) volitvah, pa naj jim damo kar par mandatov.« Tako je SLS z g. Jelačinom ostala pri teh volitvah čisto osamljena.

Požrešnost SLS je seveda še vedno velika in zato ni čudno, da se pri pogajanjih za sporazum ni hotela zadovoljiti s tem, da bi se mandati razdelili na polovico, tako da bi jih v obrtniškem in trgovskem odseku dobila SLS po 8, organizirani trgovci in obrtniki po 8. Klerikalci so hoteli, da naj svobodna trgovina in obrt kar poklekne pred njihovo konzumarijo. Kako velika požrešnost navdaja klerikalce se najbolje vidi po tem, da sta zadnjič dobili Jelačinova in Ogrinova lista v trgovskem in obrtniškem odseku samo po 5 mandatov (organizirani trgovci in obrtniki so dobili po 11 mandatov!) sedaj pa je SLS zahtevala zase od 16 mandatov kar 9!

Bitka je začela in prepričani smo, da bosta tudi to pot organizirana trgovina in organizirana obrt zmagala nad Jelačin-Ogrinovo klerikalno kampanjo. Strokovnim organizacijam, trgovcem in obrtnikom je čas pridobil na tisoče novih pristavev in novih prijateljev. Kakor sta bila gg. Jelačin in Ogrin tepena od stanovskih zavednosti lanske jesen, tako bosta porazena tudi pri teh volitvah.

Zbornica kot kruhodajalec svojega podpredsednika

Ljubljanski trgovec nam piše: Vsem je znano, da bi se z denarjem, ki se je porabil za adaptacijo sedanje zbornice palače, postavila lahka nova stavba, in znano nam je tudi, da je g. Ogrin dal teko prekorajči svote, ki so mu jih svoječasno slovenski gospodarski krogi v plenu mu zbornice odobrili. Kolikor se spominjam je bilo pred leti v zborničnem plenu odobrenih 2.000.000 Din za adaptacijo zborničnega poslopja, potem pa so gospodje, ki vodijo to večno prezidavanje, kmalu to svoto prekoračili tako, da je bilo že 2.700.000 Din izdatkov. Kaj se je zgodilo pod zborničnim komisarjatom nam ni znano, gotovo pa je, da se bližajo stroški za stavbo že ogromnemu znesku 5 milijonov. Iz zborničnih aktov nam je znano, da je bilo zborničnemu podpredsedniku Ogrinu odobreno za nadzorstvo 3% od stavbene svote. Zelo nas zanima, če bo potegnili te 3% od vseh 4-5 milijonov, kar bi zneslo lepo vsoto 120-150 tisoč dinarjev? G. Ogrin sicer trdi, da ni stavbe zidal nego samo nadzoroval, čudno pa je, da so leto in dan stali njegovi konji, hlapci in delavci pred zbornico ter dovažali in odvažali. Kaj so imeli

opraviti, če g. Ogrin ni zidal, nego samo nadzoroval?

Ker smo slovenski trgovci v prvi vrsti dobri gospodarji, smo mnenja, da je prav lepo, če nam slovenski umetnik izdelava krasno zbornico in to še z domačimi močmi in sredstvi, toda dokler nimamo denarja niti za to, da bi dali osnovno izobrazbo obrtniškim in trgovskim vajencem, dokler se zapirajo obrtne šole, toliko časa ni potreba, da razmetuje zbornica naš denar za luksuzne stavbe. Najprej potrebujemo mila in oblačila, denarja za vsakdanje potrebe in ko bomo v takem blagostanju, da bo vsega za vsakdanje potrebe dovolj, tedaj naj se grade luksurijsne palače. Mi itak dovolj lečimo pod pezo raznih bremen, naše gospodarstvo hira, a vendar bo treba naložiti slovenskim gospodarskim krogom visoke dčklade, da bodo plačani storjeni doigovi in zbran denar, zabiti v luksuzno palačo. Tudi uradniška stanovanjska hiša se je začela graditi samovoljno od zborničnega predsednika in podpredsednika, zato naj nosita sama odgovornost in naj sama plačata vse stroške, ne pa mi s povšinami dokladami. Tudi tam čujemo, da ni bilo dovolj da vodi stavbeno nadzorstvo »Zlatač zborničnega predsednika, nego je hotel imeti tudi g. zbornični podpredsednik nekaj od tega in so nastavili, kakor se govori, njegovega sina z mesečno plačo 2000 Din, da nadzoruje, kako se meša cement in malta ter če so opeke in tramovi v zadovoljivem stanju. Ali je to res, g. zbornični podpredsednik Ogrin? Ali je res, da kot stavbeni vođa nadzirate zidavo zborničnega poslopja in kot zbornični podpredsednik sam sebi likvidirate račune in provizijo? Ali je zbirajivo, da je Zbornica TOI kruhodajalec svojega lastnega predsednika?

Klerikalna kandidatna lista za obrtni odsek

Ivan Ogrin, stavbenik, Grubarjevo nabrežje, Ljubljana.
Frane Dolinar, pekovski mojster, Ljubljana, Pred škofijo 11.
Jernej Ložar, krojač, Ljubljana, Sv. Petra cesta 20.
Frane Pust, tesar, Ljubljana, Strelška ulica 29.
Ferdo Ferenc, klepar, Ljubljana, Mirje 2.
Ivan Srebot, čevljar, Ljubljana, Ravnihova ulica 15.
Josip Musar, mesar, Ljubljana, Solaki drevored.
Matko Čurk, stavbenik, Ljubljana, Mirje 3.
Martin Dolenc, čevljar, Ljubljana, Cerkevna ulica 21.
Frane Zavodnik, mizar, Glince - St. Vid.
Miloš Honjce, kipar, Celje, Razlagova ulica.
Frane Korazija, dimnikarski mojster, Maribor, Zidovska ulica 20.
Ivan Vrečar, mizar, Spodnje Domžale.
Andrej Gorenc, čevljar, Grbin - Litija.
Matija Mesarič, krojač, Maribor, Maistrova ulica 16.
Štefan Litrop, čevljar, Turnišče.
Peter Sadravec, lastnik žage in mlina, Ormož.
Mihael Brenčič, gostilničar, Ptuj, Ormoška cesta 3.
Andrej Kralj, sodar, Sv. Lenart pri Brezicah.
Janko Papež, klepar, Črnomelj.
Štefan Sukič, krojač, Murska Sobota.
Frane Flor, mizar, Slogona gora, p. Oplotnica.
Josip Hafner, gostilničar in žagar, Škofja Loka.
Ivan Moder, mizar, Dol pri Ljubljani.
Frane Henjce, mesar, Maribor, Frankopanova ulica 41.
Vinko Lasič, zidarski mojster, Maribor, Tržaška cesta.
Peter Kuder, čevljar, Griže pri Celju.
Avgust Svajger, ključavničar, Braslovče.
Matija Cankar, mizar, Selo - Žiri.
Anton Pogorelec, kovač, Podtabor-Struge, Dolenjsko.
Josip Kuhar, mizar, St. Vid nad Ljubljano.

Nova italijanska intriga

Zeneva, 18. oktobra. p. Ze delj časa se opaža, da so odposlanci makedonskega odbora in posebnih fašističnih delegatov, ki postopajo po navodilih iz Rima, pridno na delu, da bi z raznimi obtožbami proti Jugoslaviji pokrenili takov. makedonsko vprašanje tudi v Društvu narodov. Dosele so že ponovnokrat vložili razne memorande, pritožbe »makedonske manjšine«, proti zatiranju s strani jugoslovenskih oblasti in zahtevam avtonomije, ustanovitve posebne makedonske države, mednarodno preiskavo in slično. Italijanska diplomacija se je vselej angažirala pri teh akcijah in jih živo podpirala. Te dni je bila s strani posebnega makedonskega odbora v Zenevi vložena zopet nova obtožba proti Jugoslaviji, kjer vsebina pa še ni točno znana. Tudi ta obtožba poteka iz Rima, kjer se je nedavno mudil vođa makedonskopravilnih general Protogerov, ki je imel daljšo konferenco z Mussolinijem. Iz razloga, da je italijansko - makedonsko intrigo proti Jugoslaviji definitivno razstili, je Društvo narodov to pritožbo sprejelo in uvedlo običajno postopanje s tem, da je pozvalo jugoslovensko vladu, da izjavi svoje mnenje.

Beograd, 18. oktobra. p. V poučenih krogih se domnava, da je bila vlada že pred delj časom obveščena, da pripravljajo makedonskopravilni s podporo Italije novo intrigo proti Jugoslaviji v obliki pritožbe na Društvo narodov. Ta pritožba je sledila te dni in je prejela vlada tozadevno baje že oficijelno obvestilo. Kakor pa izve vaš poročevalec v diplomatskih krogih, se tej pritožbi ne pripisuje nikake važnosti glede njenega namena, ker je evidentno, da gre le za intrigo. Vseeno pa je da pritožba dobrodošla, ker nudi priliko, da se vprašanje makedonskopravilnih imese pred mednarodni forum in tako definitivno razstili.

Zanimive ugotovitve praške preiskave

Sumljivo obnašanje italijanskih krogov. — Kako je prišel atentator v Prago. — Iskanje njegovih pomočnikov in pokroviteljev. — Značilni sledovi

h. Praga, 17. oktobra.

Praška volina kampanja je bila baš na vrhuncu in volina borba je bila letos prav posebno ostra, pa je kljub temu atentat na Ceno bega povzročil v Pragi ogromno razburjenje. Listi vseh strank so prinašali in še prinašajo poročila in komentarje in atentat soglasno obsojajo. Spominjajo ob tej priliki tudi na umor bolgarskega poslanika Daskalova, ki je padel na sličan način, in odločno protestirajo, da bi se k nam zanašale metode, ki se imenujejo albanške, katere so pa drugod doma. Pokojni Ceno beg bi bil moral čez nekaj dni predložiti svoje poverljive predsedniku republike in je bil znan kot prijatelj Jugoslovenov; zgolj ozir na naše inozemske stike so zadržali, da ni naš javni tisk kar s prstom pokazal in imenoval z imenom neko poslanstvo, na katero se je morilec podal kar naravnost s kolodvora, čim je doptoval v Prago.

Atentat je Prago razburil in to razburjenje še danes traja. V soboto po atentatu so zaplapolale na vseh poslaništvih zastave na pol droga, v znak sožalja, najpreje na francoskem poslaništvu. Vsa poslaništva so se pozorno informirala o stanju stvari, kaj in kako je z atentatom, samo italijansko poslaništvo je smatralo za nepotrebno, da bi se sploh zanimalo za atentat.

Dosedanja preiskava je ugotovila: Morilec ne razume niti besedice češki, marvč govori laški, samo prav malo srbski in nekaj malega francosko. V Prago je doptoval preko Dunaja 10. oktobra iz Rima. Na Dunaju je se zadržal en sam dan. Potoval je torej iz Rima naravnost v Prago z namenom, da umori Ceno bega. Ko je v Pragi stopil s kolodvora, je odšel naravnost na italijansko poslaništvo. Izgleda, da se je šel tja informirati o praških razmerah. Drugi potniki se o tem informirajo iz kažipotov in v potniških pisarnah ter ne hodijo po informacije na poslaništva. Od poslaništva si je vzel takšometer in naročil šoferju, naj ga vozi v »kakšen« hotel. Tako vsaj zatrjuje atentator. Šofer ga je peljal v hotel »Balkan« na Smihovu; ta hotel je najbolj oddaljen od vseh običajnih šoferskih potov in od drugih hotelov in je eden onih, kamor nikdar noben šofer ne vozi potnika, ki ne pozna Prage. Ta moment je prav značilen.

Iz teh momentov se vidi, da je morilec, ki ni bil prej nikdar v Pragi in ki ne zna besedice češki, niti nemški, že dan po svojem dopotovanju vendar natančno vedel, kje Ceno beg stane, kje in kako se kreta, tudi kje je jugo-

Atentat na Ceno bega in Italija

c. d. — V Milanu, 17. oktobra.

Praški atentat na albansega poslanika Ceno bega ni napravil v italijanskem tisku vtiska, ki ga bi bilo pričakovati z ozirom na velikansko prijateljstvo, ki vlada dandanes med Italijo in Albanijo. Poslanik Albanije, za katero se je fašistična Italija pred par meseci vrgla v boj s tako verno, da je bilo vsak čas pričakovati celo najhujšega, oboroženega spopada, umorjen, italijanski tisk pa zabeleži ta dogodek, kakor da se je zgodilo nekaj vsakdanjega, kaka manjša ali večja železniška nesreča, kak potres z epicentrom v razdalji 7000 kilometrov. Zastonj iščete po vsem italijanskem tisku ogorčenja zaradi tega zločina, ki bi bilo vendar tako naravno, da celo niti lastnega komentarija k temu dogodku ne najdete v nobenem italijanskem listu, temveč edino le navajanje pripomb zunanega tiska in še to v zelo skrajni meri in na skrajno oprezen način. Toda eno se pa vendar ponavlja v vseh teh, po zunanem tisku posnetih pripombah, namreč, da je bil Ceno beg »pošpeševalec« prijateljstva med Albanijo in — Jugoslavijo, da se je odrekel albanškemu ministrstvu notranjih stvari in poveljstvu albanse vojske, ko je Ahmed beg Zogu uvedel politiko prijateljstva napram Italiji, in da tedaj, ko je bil v Gjuraskovičevi aferi odpuščen, ni hotel oditi iz Beograda in je izjavil, da raje ostane v Beogradu tudi kot zasebnik.

Kakor rečeno, ga ni v vsem italijanskem tisku niti enega lastnega komentarija v tem dogodku in tako seveda tudi ne niti ene uredniške vesti, ki bi izražala obžalovanje tega atentata, ki bi izrekala Albaniji in njenemu predsedniku, čigar ožji sorodnik je bil Ceno beg, sožalje, kar bi bilo pač več ko razumljivo. Ne, prav nič takega ni v italijanskem tisku, pač pa zato tem več ostrih izpadov proti — Jugoslaviji. Tako na primer si daje tukajšnje glavno glasilo fašističnega režima »Il Popolo d'Italia« z Dunaja poročati dobesedno tako-le: »Beograd, ki je šele sedaj prišel po umoru generala Kovačevića raztezati svoje živce, je zašel v novo krizo, ki ima tokrat vse znake histeričnosti. Beograjski listi ne kažejo niti, da bi hoteli upoštevati, da je med Albanci, kakor med vsem balkanskimi narodi politični zločin, žal, rezultat čisto posebnega počmovanja notranjih nasprotstev, in niti ne izrekajo domneve, da bi moglo iti tudi tokrat, kakor v slučaju Koverde, morilca ruskega poslanika v Varšavi, za brezumen čin po politični strasti zavednega mladeniča. Praški atentat se v Beogradu razume kot izzi-

slovensko poslaništvo, saj so ga tam dvakrat videli, kako je pohajkoval okrog poslaništva in opazoval. Bil je tako dobro orijentiran, da je jasno, da je imel in moral imeti svetovalce. Razen morilca je torej v Pragi tudi še organizator umora...

V tej smeri vodi sedaj praška policija preiskavo. Okrog Ceno bega se je takoj po njegovem prihodu v Prago pričel smukati neki Albanc, ki se je izdal za študenta in ki si je morda tudi pridobil begovo zaupanje. Ta tako zvani študent živi v Pragi že štiri mesece in je prišel iz Berlina, ko so se objavile prve vesti, da pride Ceno beg v Prago. Ta sicer ni prišel takrat takoj, toda Albanec je vendarle ostal v Pragi. Navedel je, da študira kemijo in da je prišel v Prago v to svrhu. Toda pred štirimi meseci so bile še počitnice in kemičnih študijev takrat ni bilo. Pa tudi sedaj ne študira kemije, marveč je verjetno, da je tu le čakal na bega. Potni list ima na ime Spunza, toda verjetneje je, da je to ime fingirano, ker se je tudi morilec imenoval Bebi s fingiranim imenom, na katero se je glasil potni list. Pri prvem zaslišanju je policija res tudi zamenjala obe imni. Nadaljna preiskava pri Spunzi je ostala brezuspešna.

Dalje je razmišljanja vredno, da je morilec imel revolver najstarejšega sistema, kakršnega v Albaniji več ne najdeš, namreč z bobenčkom. Pravi, da si je to orožje kupil pred nekoliko leti, ko je po smrti svojega očeta nameraval samomor. Znano pa je, da so v Albaniji samo revolverji najnovejših tipov, pač pa so oni, iz čijih rok je morilec prejel orožje, skrbno pripravili vse, da zabrišejo sledove. Verjetno je, da so vsi aranžerji vzeli za vzgled slučaj Čičonkova, morilca Daskalova.

Kako skušajo zabrisati sledove, se vidi tudi po tem, da trdi morilec, kakor je bil instruiran, da je prišel v Prago iz Beograda, dasiravno je dokazano, da je prišel naravnost iz Rima. Na svoji trditvi, da je prišel iz Beograda, morilec še vedno trdovratno vztraja. Morilec in njegovi patroni so gotovo tudi računali s tem, da spada umor v Pragi pred poroto in se nadejajo, da ga porota ne bo obsodila na smrt. Morilec je izročen sodišču. Zato ne moremo objavljati nadaljnjih podrobnosti. Pričakovati je, da bo preiskava končala čimprej in da pride morilec Bebi pred sodišče že v decembru.

Včeraj je dospel v Prago Gani beg, brat umorjenega poslanca, da uredi poslančevu ostavino in pogreb.

vanje Jugoslavije, ker je bil Ceno beg znan po svojem srbofilstvu, in duševnost SHS ne zna boljšega kot da to izjavljajo pripisuje Italiji.

Ni ga tudi italijanskega lista, ki bi ne povdarjal morilečeve izjave, da se je zato namenil umoriti Ceno bega, češ ker je »Ceno beg devaloval v korist Jugoslavije, kateri je hotel prodati interese Albanec«.

Značilno je tudi, da kljub dejstvu, da ima italijanski tisk kar najboljšo zvezo z Albanijo, s Tirano, vse do danes ni niti v enem italijanskem listu bilo niti najmanjše vesti iz Albanije, ki bi bila govorila o praškem atentatu. Vsi podatki o morilcu so v italijanskem listu posneti izključno le po praških in dunajskih listih, dasiravno bi bilo vendar popolnoma naravno, da bi si rimski poročevalci italijanskega tiska, kakor v vsakem drugem slučaju, zbrusili svoje pete, da bi napolnili liste s celimi stolpci vesti o morilečevem šestletnem bivanju v Rimu, v tamošnjem dijaškem zavodu, in kar najtočnejši podatki o njegovem odpotovanju iz Rima itd. O vsem tem pa se v italijanskem tisku, kakor rečeno, ne čita čisto nič drugega, ko dunajske in praške vesti, da je morilec še po pokojnega licejskega ravnatelja v Elbasanu, da je dovršil licejske študije in bil potem kot sirota sprejet v zavod na »Monte Mario« v Rimu, kjer se je posvetil filozofskim študijem. Čita joče to tujih listih le tako nekako mimogrede, hočeš, nočeš, moraš posneti podatke, dobiva človek nehoti vtis, da bi italijanski tisk najraje zamolčal ta dejstva, če bi jih smel, če bi stvar ne bila vendarle preveč sumljiva.

Zastonj je, popolnoma zastonj, če vprašujete italijanske službene ličnosti po njihovem mnenju o tem atentatu. Lice se jim zmrača, zmignejo z rameni in: »Kdo naj razume te balkanske homotije!« In italijansko občinstvo? Mislim, da se ne motim, če pravim, da bo precej splošno mnenje, ki ga je izrekel v vlaku neki veletrgovec, ko je, odlagajoč »Il Popolo d'Italia«, v katerem je prečital poročilo v »Nadaljni protitalijanski spekulaciji beograjskega tiska«, zamrmral sam zase: »Avrarno ragione loro« (Imeli bodo prav oni!). V tej seveda dunajski vesti, iz katere sem povzel zgoraj dobesedno navedeni odstavke, se navaja namreč tudi mnenje beograjske »Politike«, ki pravi, da že samo dejstvo, da je morilec prišel iz Rima, dovolj jasno označuje pomembnost tega dogodka. »Avrarno ragione loro!« namreč »oni« v Beogradu!

Med Italijani samimi se je torej rodilo prepričanje, da je fašistična Italija pač s svojim neprestanim hujskanjem, če se že ne reče, kar naravnost oborožila roko, ki je umorila albansega poslanika, ki je bil na glasu prijatelj Ju-

goslavije in bi sčasoma znal morda nastati nevaren Italiji in njenim zaščitenem v Albaniji. Fašistična Italija je pač videla v Ceno begu moža, ki bi znal v danih prilikah naslediti Ahmed bega Zogu, kakor je Ahmed beg Zogu nasledil Fan Nollija. Zato je moral izgniti Ceno beg.

Fašistični listi menijo, da pride morilec že v decembrskem zasedanju pred praško poroto, češ ker češkoslovaške oblasti niso interesirane na tem, da bi na dolgo in široko preiskavale politične nagibe atentata in da češkoslovaški zakon sicer določa smrtno kazen za umor, da pa je upati, da se ta kazen zaradi morilečeve »mladosti« — 25 let — izpremeni v ječo. Morilca bi potemtakem po prestani kazni mogla doleteti še slava arnavtskega narodnega junaka, velezaslužnega za Albanijo in njeno pokroviteljico Italijo!

Albanski komunike o praškem atentatu

Praga, 18. oktobra. d. V uradnem komunikatu, ki sta ga izdala tu dunajski albanski konzul Catin in albanski odpravnik poslov v Beogradu dr. Stila, ki se mudi zdaj v Pragi, je rečeno: Bili smo že pred več tedni opozorjeni, da bodo naši nasprotniki in emigranti v inozemstvu s glavnim vodstvom na Dunaju in ekspoziturami v Beogradu, na Krlu, v Brindisiju, Rimu in Zenevi poizkušali boj na življenje in smrt. Atentat na Ceno bega je pričetek te revolucionarne akcije, ki se ima razširiti na vse inozemske zastopnike Albanije, da bi na ta način vsaj v inozemstvu izvajali teror, ko jim v Albaniji noče nič več uspeti. Ta pred dvema letoma osnovani »Komiteti nacional - revolucionar«, kratko »Konare« imenovani, začnejo torej svojo aktivnost. Prepričani smo, da je bil morilec do Prage povsod v spremstvu. Na Dunaju je bil prekontroliiran. Odkod je dobil revolver in odkod denar za to drago potovanje? Ta vprašanja bo naša vlada kmalu razrešila. Tajne organizacije, tako zatrjuje ta komunike, v Albaniji sploh ne obstajajo, tudi nobena »Ohrana«, ne. Končno potrjuje komunike, da je žena Ceno bega sestra albansega predsednika Ahmeda Zogu.

Praga, 18. oktobra. d. Praška policija je pomagala atentatorja baje že na sledu. Ko je takoj po atentatu morilca obkrožila množica ljudi, je nekdo zaklical: Nikar ga ne ubijate, to je političen umor. Neznavec, ki je to zaklical, pa je takoj izginil. Policija ga zdaj išče.

General Gomez ubit

Mexico City, 18. oktobra. (be.) V bitki v bližini Tualcan je bil ubit general Gomez s 30 svojimi pristaši.

Ženevska konferenca za ureditev gospodarskih razmer v Evropi

Zeneva, 18. oktobra. (lo.) Na diplomatski konferenci za omejitev izvoznih in uvoznih prepovedi so zastopane tudi nekatere prekomorske države, akoravno problem konferenca zanimajo v glavnem evropske države.

V svojem govoru je predsednik konference izrazil upanje, da bodo vlade pokazale svojo dobro voljo pri izvršitvi gospodarskih načel sprejetih na zadnji svetovni gospodarski konferenci. Ako bi se ne odpravile sedaj razne ovire v mednarodni trgovini, bi to v veliki meri omajalo zaupanje evropskega javnega mnenja v sklepe svetovne gospodarske konference in bi v znatni meri poslabšalo izglede za končno rešitev mirovnih in gospodarskih problemov vsega sveta.

Voditelj angleške delegacije Chapman se je popolnoma pridružil izjavljanjem predsednika in izjavil, da bi bilo nepredvidno zahtevati od sedanje konference preveč, ker bolje je, da se vsaj nekaj doseže kot ničesar. Chapman je končno izrazil upanje, da bodo sklepi konference v marsičem odpravili sedanje neurejene gospodarske razmere in pripomogli k boljšemu razumevanju potreb in nalog evropskih držav.

Bolgarski kralj v nemški Šleziji

Vratislava, 18. oktobra. s. Kralj Boris je dospel semkaj na 14dnevno zdravljenje.

Aretacija anarhistov v Parizu

Pariz, 18. oktobra. (pa.) Policija je aretirala 21 anarhistov, ki bodo vsi izgnani.

Proces proti morilcu Petljure

Pariz, 18. oktobra. (be.) Danes se je pričela razprava proti židu Samuelu Schwarzbadu, ki je svoječasno umoril Petljuro, češ da je kriv pokolja tisočev ukrajinskih židov. Kot priče nastopajo na razpravi med drugimi Mikhael Gorki, Einstein in Tristan Bernard.

Iz letalskega sveta

Rio de Janeiro, 18. oktobra. (pa.) Semkaj sta prispela francoska letalca Costes in le Briz.

London, 18. oktobra. (be.) Včeraj so startala 4 letala za polet v Indijo, Avstralo in nazaj. Pot meri 40.000 kilometrov.

Fašisti se boje socijalističnih filmov

Test, 18. oktobra. o. Ze nekaj dni se je v tukajšnjem kinu »Excelsior« predvajal film »Colnar na Volgi«, ki predstavlja večino epizode iz ruske revolucije. Danes pa so oblasti ta film prepovedale, češ da ima preveč izrazite socijalistične tendence in bi mogel duhove razburjati.

Rudarska stavka v Španiji

Madrid, 18. oktobra. (be.) Stavka v premogokopih Asturije je popolna.

Za konsolidacijo poljske valute

London, 18. oktobra. (lo.) Danes je bil objavljen projekt 7 odst. poljskega stabilizacijskega posojila v znesku 2 milijonov funtov, po emisijemskem kursu 92 odst. Namen posojila je konsolidacija poljske valute in ravnanja poljskega državnega proračuna, ki ga je dosegla poljska vlada s lastnimi sredstvi. Poljska vlada je uredila svoje finančne priroke na podlagi finančnega načrta Društva narodov.

Novi petrolejski vrelci v Mezopotamiji

Bagdad, 18. oktobra. (be.) V okolici Kirkuka so odkrili močne petrolejske vrelce.

Naši kraji in ljudje

Drugo poučno potovanje srbskih kmetovalcev po ljubljanski oblasti

Od 11. do 18. t. m. je v tekočem letu že druga skupina srbskih kmetovalcev prepotovala ljubljansko oblast. Prva skupina je bila tukaj koncem septembra in je prišla iz užitne oblasti, drugo skupino pa je sestavljalo 19 kmetovalcev iz moravske (Čuprija), iz timoške (Zaječar) in iz kosovske (Priština) oblasti. Z njimi so bili še trije kmetijski strokovnjaki, po eden iz vsake od navedenih treh oblasti. Centralno vodstvo potovanja je bilo v rokah oblastnega kmetijskega referenta timoške oblasti, Milana Petrovića.

Izletniki so dopotovali dne 11. t. m. zvečer iz Zagreba v Brežice, kjer jih je na kolodvoru pozdravil odposlanec velikega župana ljubljanske oblasti g. Miloš Stibler, ki je drage goste spremljal na vsem potovanju po ljubljanski oblasti. Po prisrčnem sprejemu se je razvil cel sprevod v mesto, ki je bilo okrašeno z zastavami. V dvorani Narodnega doma je bil od občine prirejen banket, sviral je orkester »Citallnice«.

Drugi dan so se izletniki odpravili z avtomobili na Bizeljsko. V gostilni Hönigsfeld so jim vrtili Bizeljski priredilni zakusko. Pozdravil jih je župan g. Balon. Nato so gostje odšli v vinograde. Ogledali so si najprej kletarstvo na bizeljskem gradu, odkoder so odšli v Drenovec. Odlični vinogradnik g. dr. Matija Slavik je goste pričakal s kruhom in soljo, razkazal svoje vinnogradniške naprave in jih nato pogostil na nebesko divni terasi pred svojo hišo. Gostiteljeva gostoljubnost, njegovo slovansko navdušenje, krassen kraj, lepo vreme in odlično vince, vse to je izletnike spravilo v najboljšo voljo in so se le neradi ločili. Toda čas je klical in odšli so nazaj v dolino, a spotoma so si ogledali še več čisto kmetijskih vinogradništev. Ob 14. je bil obed, ki so ga priredili vrli Bizeljanci. Goste je med drugimi pozdravil vinogradnik g. Janežič z zelo lepim govorom. Domači tamburaši so svirali in zaplesalo se je tudi kolo. Zvečer so se izletniki odpravili v Brežice zopet toplo pozdravljeni v Ljubljano, kjer sta jih na kolodvoru pozdravila oblastni kmetijski referent g. Černe in predsednik »Kmetijske družbe« g. Sancin.

V Ljubljani so izletniki v četrtek posetili drevesnico »Kmetijske družbe«, podkovsko šolo, gospodarsko šolo »Kmetijske družbe«, Zdržene mlekarne in »Kmetijsko družbo«. Opoldne je bil v »Ljubljanskem dvoru« obed, popoldne so si gostje ogledali mesto. V petek se je izletnikom pridružil sreski poglavar za ljubljansko okolico dv. svetnik g. dr. Ferjančič z dvema referentoma in g. inž. Hočevar, ki vodi dela za osuševanje Barja. Odšli so v Vnanje Gorice. Izletniki so z velikim zanimanjem poslušali tolačenja glede osuševanja in obdelovanja ljubljanskega Barja; s pravim občudovanjem so ogledovali ondote lepo urejene kmetije. Posebno jim je ugajalo, kadarkoli se jim je pokazalo malo, a lepo urejeno posestvo s polnim hlevom živine. Ogledali so si tudi pokopališče, a nato so se odpravili z vozovi v Brezovico. Tu jih je pričakovala vsa šolska mladina z zastavicami pod vodstvom učiteljstva in duhovščine. V šoli je bil ginljiv pozdrav. Po razgledanju lepih kmetij na Brezovici se je vršila zakuska in tukaj so se izletniki dali tudi fotografirati. Medtem so prispeli z Vrhniške avtomobili. Ob pol 13. so bili izletniki že na Vrhniku, kjer je bilo vse v zastavah. Po prisrčnem sprejemu in pogostitvi v Rokodelskem domu se je vršil ogled Mlekarske zadruge, največje v Slo-

veniji, posestev, Lenarčičeve tovarne za parkete, Lenarčičeve žrebarne i. dr. Zvečer so se izletniki nadvse zadovoljni povrnili v Ljubljano.

V soboto so naši bratje nenapovedano odšli na Bled. Žal, da so mogle zastirale pogled na divne naše planine. Hoja skozi Vintgar jih je kljub temu očarala, posebno pa še Bled sam. Spotoma so si v Podhomu ogledali nekaj planinskih kmetij in lepo sirarsko zadruge. Na Bledu so seveda odšli tudi na otok in v kraljevi »Suvobori«.

V nedeljo zjutraj so se gostje podali v kamniški srez. Na postaji Jarše-Mengeš so izstopili in se po raznih pozdravnih nagovorih z avtomobili naprej odpravili v Radomlje, kjer se je vršil ogled kmetij in Mlekarske zadruge, ki je goste tudi pogostila. Nato je sledil ogled legega posestva g. barona Apfaltema v Črnelem (pincgavska živina) in g. Leona Souvana v Vočjem potoku (montafonska živina). Opoldne so se pripeljali v Kamnik, ki je bil okrašen z zastavami. Najprej so odvedli goste na grad, odkoder je bil lep razgled po mestu in okolici. Obed se je vršil pri Kendi. Za pozdravne nagovore sta se od strani izletnikov zalivala dva kmetovalca, prvi od bolgarske meje, drugi s Kosovega polja, kar je izzvalo posebno navdušenje. Seveda se je tudi pelo slovansko in srbsko. Po obedu so se gostje odpravili na grad Križ (last baronice Apfaltem), kjer so si ogledali veleposstvo. Nato so si v Komendi ogledali mlekarstvo. Pri Mejačevu vinskem trgovinu in kmetiji. Pri Vodetu je bila lužina. Tamburaši so svirali in plesalo se je kolo. Zvečer so gostje, spremljani od mnogih Kamničanov, pod vodstvom sreskega poglavarja odšli v Jarše in odšli v Ljubljano. Ta dan so bili najgostoljubnejše sprejeti, kjerkoli so se pojavili.

V ponedeljek so si izletniki še ogledali nekaj kmetij v Zg. Šiški, zvečer pa se je vršila v hotelu »Unionu« zelo prisrčna poslovilna večerja. Vrsto napitnic je otvoril g. dr. Andrejka, ki je želel izletnikom srečen povratek v domovino in mnogo koristi od poučnega potovanja. Od strani gostov so

tokrat govorili kar štirje kmetovalci, dva s Kosovega polja in po eden iz ostalih oblasti. Končno zahvalno besedo v imenu gostov je izrekel oblastni referent iz Zaječara g. Milan Petrović. Kvartet Matičarjev je zapel vrsto prelepih pesmi, slovanskih in srbskih.

Dragi bratje, ki so se včeraj zjutraj povrnili domov, so kazali na vsem poučnem potovanju največje razumevanje in zanimanje za naše napredno kmetijstvo; a poleg tega so pri vsaki priliki dali duška svojim iskrenim čustvom za naše trpeče brate onstran Nanosa in Triglava. Tudi s te strani se je pokazal velik nacionalni pomen takih izletov. Tako medsebojno spoznavanje najbolj utrjuje naše edinstvo in ustvarja najzanesljivejšo podlago za srečno bodočnost naroda.

Končno bodi omenjeno, da se je ponovno izražala želja, da se taki izleti ponavljajo, a posebno, da poletje tudi slovanski kmetovalci zopet med svoje brate na jug.

Šola za friziranje v Ljubljani

Šola za friziranje je v nedeljo popoldne ob 18. otvorilo Društvo brivskih in frizerskih delavcev na svečan način v salonu Mrakove restavracije na Rimski cesti. Člani društva so se prireditve udeležili v polnem številu in z največjim zanimanjem in odobravanjem sledili govoru predsednika Martina Hodaliča, ki je z obžalovanjem konstatiral odsotnost mojstrov in povdarjal, da ima šola namen članom izpopolniti strokovno znanje ter jim tako nuditi priliko, izboljšati si svoj gmetni položaj. Pomočniki so prisiljeni, da slede modi, ki od njih zahteva vsak dan več znanja. Iz navadnega brivca je moda s silo ustvarila damskega frizerja in ljubljana se ponaša s strokovnjaki, ki so ob sklepu lanskega tečaja v Narodnem domu dokazali z javnim tekmovanjem, da ne zaostajajo prav nič za svojimi kolegi v evropskih centrih.

Prvi strokovnjaki iz Zagreba so lani z največjim priznanjem izjavili, da je v Za-

grebu tako uspešna prireditev nemogoča in da znanje ljubljanskih frizerjev splošno daleč prekaša Zagreb. Letos so pomočniki prisiljeni da se postavijo na lastne noge in brez pomoči mojstrov prevzamejo sami vse velike stroške šole, ki bo trajala šest mesecev po 4 ure na teden ter nudila svojim 42 učencem udobno priliko, priučiti se vsega, kar zahteva napredek stroke. Poučevali bodo pod ravnanstvom g. Josipa Milerja iz kolegijske brezplačno gđ. Micika Grmškova, g. Josip Celic in Laza Marinkovič učence iz Ljubljane, St. Vida in Škofje Loke. Imena poštvalnih učiteljev, ki so priznani strokovnjaki v Ljubljani, garantirajo, da šola ne bo samo v največjo korist mladim absolventom, temveč tudi v korist mojstrov, ki bodo občinstvu lahko nudili prvovrstno postrežbo s strokovno izvežbanimi močmi.

Ravnatelj Delavske zbornice g. Kopač je hvalil iniciativo podjetnih pomočnikov, ki iz lastnih moči prirejajo tako pomembno šolo, kar je dokaz najlepšega sodelovanja med člani in želje po napredku stani. Ob ljubljani ambicioznim, izobrazbe željnim pomočnikom pomoč in podporo Delavske zbornice, ki bo gotovo z veseljem priskočila na pomoč šoli kot zavodu velikega socialnega pomena. Učitelj šole g. Celic je povdarjal, da je mogoče uspeh le tedaj, če bodo učenci imeli pri pouku vedno pred očmi, da morajo delati samostojno, imeti vero in zaupanje v sebe same ter se s pridnostjo, razumom in dobro voljo naučiti pravilno porabiti dana navodila.

Ravnatelj šole g. Miler je opisal slabe razmere pomočnikov, ki jih je mogoče izboljšati le, če dosežejo z večjim strokovnim znanjem tudi večjo emancipacijo in širši delokrog. Temperamentnim govorom je sledila prav prijetna in mirna zabava, ki je pričala, da se vsi navzoči zavedajo resnosti važne naloge. Temu mirnemu začetku bo gotovo sledilo resno delo in občinstvo se bo ob zaključku šole prihodnjo spomlad lahko uverilo pri javnem nastopu učencev, kaj je mogoče doseči s poštvalnostjo in dobro voljo med stanovsko zavednimi in večje strokovne izobrazbe željnimi obrtniki.

Otvoritev nove pošte v Bevkah

Bevke, 18. oktobra

V nedeljo se je otvorilo tukaj novo šolsko poslopje. Tožen jesenski dan je ležal nad ljubljanskim Barjem, na lihih Bevkah pa je sijala radost, ker je njihova poštvalnost slavila konec velikega dela.

V današnjih časih je težko zidati, vendar so bile razmere v Bevkah tako dobre in ljudje šoli tako naklonjeni, da so se upali na delo. Ne vemo, komu naj bi čestitali? Ali poštvalnim vaščanom, ali deci in učitelju za lepi dom, ali genialnemu projektantu inž. R. Škofu, prof. teh. srednje šole. Zgradba je zelo praktična, higijsna in lepa, lahko služi kot vzor za podeželske šole. Če bi imele naše vaši slična šolska poslopja, tako praktična in lepo urejena prostora, potem bi ne bilo toliko beganja iz vaši. Kajti dobro in udobno stanovanje je pol službovanja na kmetih.

Hvale vredno je tudi, da se je napravila takoj tudi solidna betonska ograja za šolski vrt, vodnjak in vse, kar spada k temu, t. i. planiranje itd.

Razni krajevni odbori lahko pogledajo in naj bi tudi pogledali, kako naj se nova šola in vrt uredi, pa ne bo potem pritožb in precej stroškov manj, ker se dela vse obenem. Cerkvene obrede je opravil domači župnik. Popoldne je bila otroška prireditev pod vodstvom učiteljice, potem pa prava narodna veselica. Ljudje, ki so doprinesli tako veliko žrtve, so vredni vse javne pohvale. Šolski oblasti pa priporočamo, da objavi načrt šole, ker je zelo praktičen.

Propadanje železnice mariborske oblasti

Maribor, 18. oktobra

Ob priliki razpravljanja komercializacije naših železnice bo zanimivo vedeti v kakšnem stanju se trenutno nahaja železniški promet pri nas in koliko nam je dejansko koristila militarizacija železniškega ministrstva. Objektiven presojevalec mora priznati, da nam general kot železniški minister ni mnogo koristil. Spremembi ni videti nikjer drugod, kakor morda v tem, da so železničarji bedno plačani in do mozga prestrašeni, kaj bo z njihovo bodočnostjo.

Železniški promet sam pa nazaduje od dne do dne, materialj dobesedno razpada. Ne samo lokomotive in železniški vagoni, tudi proge so že tako razbite, da morajo tudi v Sloveniji voziti vlaki na nešteti odredkih z zmanjšano brzino in v nepešni nevarnosti, da iztirijo.

Celo proga bivše južne železnice je na teritoriju mariborske oblasti tako zanemarjena, da so progovni mojstri prejšnji teden izrečno opozorili direkccijo na veliki nevarnost prometa, za katerega ne morejo več nositi odgovornosti. Sicer solidno zgrajeni tir je izpodoben, sagov prepereli. Žreblji, s katerimi so pritrjene tračnice, so tako rahli, da jih lahko vsak otrok s prsti izruje. Na cele kilometre ni nobenih progovnih delavcev, ker so jih skrajno reducirali. In tako je mogoče popravljati progo le na najnevarnejših mestih.

Drugič je seve še hušje. Na stranskih progah morajo vlaki voziti s komaj 5 km na uro. Kotli lokomotiv so čez in čez prestrašeni s kamnom in vsak hip v nevarnosti, da eksplodirajo. Lokomotive vozijo večinoma vse čez zakonito dobo, celo do 70 let. Reparačijskim lokomotivam pa odvzemajo posamezne dele in z njimi krpajo stare, ki spadajo v muzej.

Gospodarstvo je tudi sicer pri prometu neekonomično. Tako n. pr. uporabljajo za brzovozne lokomotive tako slabo olje, da ga uporabijo od Maribora do Zagreba 25 kg, medtem ko ga uporabi lokomotiva na mnogo daljši progi od naše meje v Budimpešto

DANES PREMIJERA!

Amerika v plamenu



NAPREJ „KEN“

Film boja in junaštva. — Sodelujejo pravi Indijanci.

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Telefon 2730 Kino »DVR«

komaj 2 kg. Mesečno in letno znaša seve ta diferenca ogromno številko.

Na tisoče tovornih vagonov, ki jih posojujemo v inozemstvo za 4 zlate franke na dan, dobivamo razbite nazaj in jih puščamo po kolodvorih, da tam razpadajo na prostem, mesto da bi jih poslali v popravilo delavnicam. Delavnice zopet nimajo ne dovolj ljudi in ne materialja, da bi mogle vršiti svoje delo in se morajo delati nepotrebne salonske vozove, ki zahtevajo po več let dela.

Osobje pozna dan na dan le hude kazni, ki so naložene že za vsak malenkostni prestop. Na drugi strani pa ne nudi uprava delavstvu ničesar, kar bi lahko dvigalo njegovo zadovoljnost in veselje do dela. Prvega oktobra bi morali železničarji sprejeti nabavni prispevek. A dobili so samo čepico, za katero so se morali petkrat podpisati, nabavni prispevek pa je odgojen. Kljub temu še velja predpis, da morajo biti železničarji čedno oblečeni in snažni, sprevodniki vsikdar v rokavicah...

To so le nekatere senčne strani iz današnje železniške uprave, ki morajo vse prebivalstvo navdajati z resno skrbjo, kaj bo, če se bo vse to podrla in ne bo nadomestila?

Krvava bitka na pripravah za žeganje

Zagorje, 18. oktobra

V okolici Zagorja nad Kotredežem leži mala naselbina Čebine, kjer imajo podružnično cerkev. V nedeljo so imeli tamkaj žeganje, zato so se zbrala dan prej čebinska dekleta ter so pletla vence za okrašenje cerkvice. Pomagali so jim tudi nekatere bližnji fanti. Da ob takih prilikah ne manjka zabave, petja, šal in — pijače, so seveda razume po sebi.

Ko so bili vsi najbolj židane volje, sta prišla med »krancarje« dva brata Čilenška, ravna kakor smreka, močna kakor gorra. Drugim fantom pa nista nič všeč, ker sta jim pri dekletih nevarna tekmeča.

Namesto pozdrava ob prihodu, so jima razigrani fantje voščili z bogom in jima dejali, da nimata ničesar iskati med njimi. Komaj so to izrekli, sta jo že dobila dva najbolj glasna z gorjačo po glavi.

Začela se je pravcata bitka. Fantje so se razdelili v dva tabora, — vsak se je stisnil v svoj kot, dekleta so sredi sohe klicala in jokala, tabora pa sta se začela bombardirati. Kar je bilo pri roki, vse je letelo na nasprotnike. Čim pa so dekleta zbežala z bojišča, so se fantje udarili z noži. Eden izmed Čilenškov je dobil v hrbet dva sunka z nožem. Med ostalimi pa je bilo tudi več ranjenih.

Domačim fantom se je končno posrečilo, da so izrinili oba bojovita Čilenška na prosto. Zdaj šele sta bila Čilenška v ognju. V šupi sta našla vile in motiko. Oborožena z vilami in nožem sta jo mahnila nazaj. Ker pa so bila vrata zabarikadirana, sta splezala na okno. Vsa s svoje strani sta suvala v fante z vilami. Kdor je prišel blizu, jo je izkupil.

Bolni posvet v sobi zaprtih fantov Čebincev je v tem mučnem položaju sklenili, da se udarilo rale na prostem. Vzeli so kolo, nože in polena in odprli vrata.

Nastal je prizor domala tak, kakor ga je opisal Prešeren: Ko vrata se odpro, se vna me boj — ne bol, mesarsko klanje!... Premoče je podrla oba Čilenška na tla in fantje so ju drli z noži ter bobnali po obeh s kolci. Toda Čilenška se nista udala. Se na tleh ležala sta »badala z noži okrog sebe«.

Posledice te vroče fantovske bitke so zelo občutne. Noži in kolci so prizadeli razne rane v hrbtih, bedrih in ramah, obleke so neusmiljeno razklane. V strahu pred orožniki pa so se bojevali fantje kmalu po končani bitki — pobotali. Vsi zdaj složno tajajo, da bi se bili obdelovali z noži in vilami. Pravilo, da je bilo samo malo »sklofjanja«...

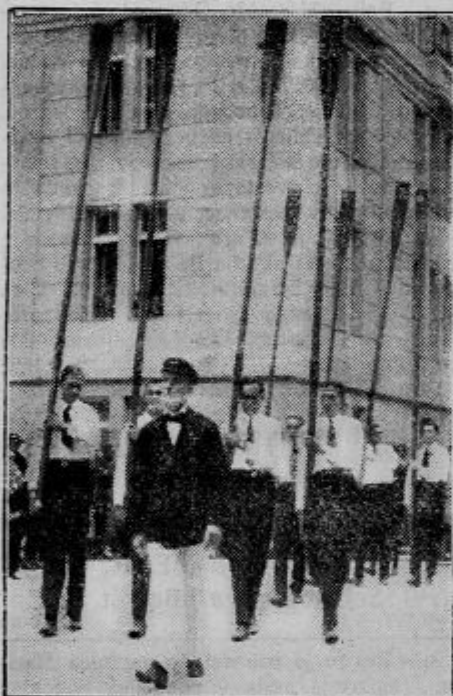
Toda iz dekliških ust, zaradi katerih se je prav za prav pričel prepri, se je razvedla resnica o poteku ljute borbe. In tako bo sedaj sodišče reklo svojo besedo.

Za zajutrek - za južno

je najboljša ržena žitna kava

ŽIKA

Z olimpijskega dneva v Ljubljani



Veslači LSK v sprevedu



»Prakolo« v olimpijski povorki



Najmlajši ljubljanski »olimpijci«, ki so s svojimi vozili vzbujali splošno pozornost

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Sreda, 19.: »Polnoč«. Premierni abonma. Četrtek, 20.: Zaprt. Petek, 21.: Zaprt. Sobota, 22.: »Polnoč« A. Nedelja, 23.: »Idealni soprog«. Izv.

Ljubljanska opera

Sreda, 19.: Zaprt. Četrtek, 20.: Zaprt. Petek, 21.: »Ljubezno do treh oranž«. Premierni abonma. Sobota, 22.: »Orkov«. Izv.

Šentjakobski gledališki oder

Sobota, 22.: »Lokalna železnica«. Nedelja, 23.: »Lokalna železnica«.

Mariborsko gledališče

Sreda, 19.: Zaprt. Četrtek, 20.: »Traviata«. B. Nova zasedba.

S. Prokofjev: »Zaljubljen v tri oranže«. Premijera tega velikanstva deli se vrši v petek 21. t. m. v naši operi. Snov za opero, ki predstavlja tudi v bizarni moderni literaturi prav poseben tip, je vzel avtor iz pravljice svetla. Postavil pa je to Gozzijevo pravljico na oder na povsem originalen in doslej neobičajen način. Tako rekoč pred očmi občinstva režirajo to delo čudaki,

ki nam v avtorjevemu imenu hočejo prikazati nov tip umotvora, ki naj zadovolji vse tiste, ki si žele tragedije, komedije, lirskih izlivov, filozofskih problemov, pa tudi navadnih burk in šal, pesja, živopisnih kostumov, dekoracij itd. Tedaj opera za vse! Pri izvedbi tega dela, ki sta ga naštvirala gg. Štrifot in Šest, je zaposlen skoraj ves operni personal in celo del dramskega. Glavne partije pojejo g. Thalerjeva, Thierryjeva, Poličeva, Medvedova, Ribičeva in Ramšakova, ter gg. Betetto, Banovec, Janko, Kovač, Rumpel, Subelj, Povhe in Bertot. Čudake pa bodo dali gg. Danilo, Drenovec, Jarc, Mihevc, Pavlič, Turko, Peček, Rus J. in Vlah.

Šentjakobski gledališki oder uprizeri v soboto 22. in v nedeljo 23. t. m. izvrstno komedijo »Lokalna železnica«. Pisatelj Thomas je komediograf, ki pozna točno vse vrline in slabosti človeškega življenja in jih spretno uporablja v svojih delih. Zdrav humor prepleta vso komedijo. Predprava vstopnic bo od srede dalje v trgovini Peter Sterk. nasl. Miloš Karničnik na Starem trgu št. 18.

Josip Kulundžić: »Polnoč«. Danes, v sredo zvečer bo v ljubljanski dramati premijera Kulundžičeve drame »Polnoč«. Delo spada med najnovejše proizvode mlajše hrvatske generacije in je doseglo pri svoji prvi izvedbi 1. 1921. v zagrebškem gledališču iz-

redno velik uspeh. V ulogah nastopijo ga. Marija Vera, gđ. Debelakova, gđ. Vida Juvanova ter gg. Jan, Gregorin, Cesar. Režira gosp. Ciril Debevec. Scenične osnutke je izvršil arh. I. Spinčič, godbo pa je zložil M. Bravničar.

Mariborska operna sezona se otvori v četrtek, dne 20. t. m. z na novo naštvirano »Traviato«, v novi zasedbi in novi opremi.

Izdanja Vodnikove družbe

V najnovejšem »Glasniku profsorskega društva« je gosp. M. M. P. posvetil poldrugo stran pohvale na veliki trud Vodnikove družbe in na njene lepe uspehe v l. 1927. Glede članstva pravi, da je za malo Slovenijo izredno visoko, saj Srpska književna zadruga niti po 35. letih obstanka ne tiska in ne razpolaga nad 12.000 primerkov na leto. Ko je pisec opozoril na vsebinsko in oblikovno dovršenost lanskih publikacij, spodbuja tovariše in tovarišice, naj se začno zanimati za to koristno družbo, češ, u koliko ona bude našla na višje odziva u nas, u koliko će dobiti naša narodna stvar«.

Meštrovičev spomenik Grgrurja Ninskega. Kipar Meštrovič je dovršil kip škofa Grgrurja Ninskega in bo osebno vodil dela za postavitev spomenika v Splitu. Veščaki pravijo, da spada ta kip med najboljša kiparjeva dela. Meštrovič ga je napravil za stonj in ga je poklonil splitskemu mestu. Sploh je Split Meštroviču zelo prišlel k srcu. O čemur priča tudi devojta, da bo kipar gradil na Marjanu svojo vilo.

Domače vesti

Izpremembe v naši vojni mornarici. Z naredbo ministra vojske in mornarice so bile v zadnjih dneh v naši mornarici odredene številne izpremembe po potrebi službe. Poročnik bojnega broda 1. razreda Vlado Naglič je pridelen na službovanje komandi naše vojne mornarice v Beogradu; poročnik bojnega broda 1. razreda Vladimir Kostanjevec I. pomorski obalski komandi na Sušaku, poročnik bojnega broda 1. razreda Vladimir Andolšek pa je dodeljen na službo mornarski komandi v Boki Kotorski. Poročnik korvete Fran Mateković je premeščen na kr. brod »Labud«, poročnik korvete Stanislav Cviri na bojni čoln »Uskok« mornariško tehnični poročnik Josip Zupančič v pomorski arzenal, tehnični poslovodja 4. razreda Dragotin Vrbinek pa h gradbeni upravi mornarice. Sanitetni poročnik dr. Ivan Koprivnik je imenovan za šefa kirurškega oddelka stalne mornariške bolnice; sanitetni poročnik dr. Josip Kotnik je dodeljen na službovanje pomorski vojni akademiji v Dubrovniku, sanitetni poročnik dr. Anton Štor pa komandi strokovnega orožja v Boki Kotorski. Administrativni podporočnik Anton Sparovec je imenovan za knjigovodjo pri pomorskem arzenalu, administrativni podporočnik Janko Sedej pa za komisarja stalne mornariške bolnice.

Pripravniki za generalštabno stroko. Po odredbi ministra vojske in mornarice so letos med drugimi sprejeti kot pripravniki za generalštabno stroko: konjiški kapetan 1. razreda Rade Avšič, artiljerijski kapetan 2. razreda France Stropnik ter pehotni poročniki Stefan Kos, Anton Šabati in Josip Hočevar.

Novi letalski častniki. Početkom prihodnjega leta se sprejme v naše vojaško zrakoplovstvo do 40 oficirjev iz drugih vrst vojske za službo pilotov in izvidnikov. Prijave naj se pošljejo komandi zrakoplovstva v Petrovaradinu do 1. decembra 1927. Sprejemajo se kandidati, ki so dovršili nižjo šolo vojne akademije v Beogradu ali kako drugo šolo v inozemstvu, ki pa po činu ne smejo biti starejši od poročnika in ki so služili vsaj leto dni v četi.

Kongres »Jadranske Straže« v Splitu. Kakor smo že omenili, se 30. oktobra vrši v Splitu kongres »Jadranske Straže«, ki bo razpravljal o pojačanju društvene propagande. »Jadranska plovnica« je udeležencem kongresa dovolila brezplačne karte za vožnjo na svojih parobrodih.

Prvi rezervni oficirji pomorskega letalstva. Na pomorski letalski šoli v Kumboru v Dalmaciji so napravili izpit za rezervne mornariške inženjerske podporočnike g. ing. V. Koželi, ing. Zoran Rant in ing. Fr. Slana. To so naši prvi absolventi pomorske letalske šole.

Kongres šumarskega udruženja zaključen. V ponedeljek se je v Beogradu nadaljeval kongres Jugoslov. šumarskega udruženja. Specijalno so razpravljali o redukciji šumskih uradnikov o čezmernem izsekavanju šum, o budžetu in o novih pravilih, po katerih bodo volili upravo vsako drugo leto. Upravo sestavljajo: predsednik, dva podpredsednika, tajnik, blagajnik, 15 odbornikov in 5 namestnikov. Po novih pravilih morata bivati je tajnik in urednik organa udruženja v Zagrebu, dočim smejo bivati ostali odborniki, med njimi tudi predsednik, izven sedešča udruženja. Izvoljena je bila nova uprava, nakar je bil kongres zaključen. Včeraj so udeležniki kongresa napravili izlet do Dierdapa.

Važna razsodba upravnega sodišča za naše zadrage. Upravno sodišče v Celju je z razsodbo z dne 31. marca 1927 F 82/26-10 razsodilo na tožbo neke zadrage zoper delegacijo min. financ v Ljubljani, da je besedilo člena 262 fin. zakona za 1922-23, da se č. 95, 96, in 98 srb. zakona o poljedelskih in obrtnih zadruharjih razširja na vse kraljevino SHS, ter veljajo za vse one zveze najmanj 20 zadrug in njih zadrage, ako do tična zveza in njene zadrage po svojih statutih ne dele članom na zadrugo deleže dividend, niti ne dajo članom svojih upravnih in nadzorstvenih odborov tiantjem in vrhu tega, ako se njih rezervni zakladi nikakor in nikoli ne smejo deliti med člane, tako razlagati, da pod besedami »vse zadrage« ni razumeti samo poljedelskih in obrtnih zadrug, ampak vobče vse zadrage, ki so ustanovljene v smislu določenega pokrajinskega zakona, in ki odgovarjajo nadaljnjim pogojem tega člena ne glede na njih značaj. Čl. 96 srb. zadragega zakona o zemljoradniškim in zanatskim zadrugama z dne 3. 12. 1898 ustanavlja namreč za te zadrage davčno proročilo. To razsodbo je potrdil na pritožbo finančnega oblastva državni svet v svojem II. oddeljenju za reševanjem z dne 29. septembra 1927 št. 17.562.

Neenavdani pojavi mlie jeseni. Iz Rete pri Škofji Loki nam je tamkajšnji šolski upravitelj g. Edvard Vidic poslal jabolčni cvet, ki je vzcvetel na Mednem potem, ko so zrelo sadje že obrali. Gospod Vidic je predvčerajšnjim opazoval tudi skupino lastov, ki so veselo žvrgolele krožile po zraku. Oba pojava sta pač redkost za pozni jesenski čas.

Popravek. Dne 3. 9. v št. 207. se je v članek o borbi proti korupciji vrnila tudi trditve glede šumskega svetnika g. ing. B., kakor da je v zvezi s koruptivnimi transakcijami v zvezi z neko civilnopravno zadevo pri deželnem sodišču v Ljubljani. Pregledali smo dotične spise z dovoljenjem pravih strank in smo se iz spisov prepričali, da je objavljena trditve bila neresnična in da je bil g. ing. B. v procesu zgolj kot priča zastopan, pa niti to ne v smeri kršitve lastnega dejanja ali udeležbe, marveč je glasom teh spisov vsak očitek korupcije popolnoma neosnovan. Lojalno to beležimo, in obžalujemo, da se je g. ing. B. nehoti in temeljem lehkomišelnosti informacije storila krivica, katero s tem popravljamo. — Uredništvo.

Nova koča na Ratitovcu. Podjetni posestnik France Šmid je postavil na Ratitovcu novo planinsko postojanko, ki se bo imenovala »Šumska koča« ali »Šmidov dom«. Koča bo vso zimo oskrbovana in zatorej posebno pripravna za smučarje. Posestnik Šmid je kočo zgradil na lastne stroške. Planinci se vabijo k otvoritvi nove planinske koče, ki se bo vršila to nedeljo, 23. t. m. dopoldne.

Sedemdesetletnica ustanovitve prve šole v Podzemlju. V nedeljo, 23. t. m. bo praznovala občina Podzemelj v Beli Krajini 70-letnico ustanovitve prve šole. Proslava je zamišljena kot prireditve večjega obsega. Povabljeni so vsi učiteljski, ki je v tej dobi služboval na šoli zastopniki okrajne šolske in upravne oblasti, šolskega sveta in ostalih korporacij. Dopoldne se bo vršil sprejem gostov, in svečano cerkevno opravilo, nato pa skupen obed. Popoldne akademija na šolskem odru s sodelovanjem šolske mladine in prosvetnega društva »Bela Krajina«. Pripravljalni odbor pod vodstvom učiteljskega dela s polno paro, da bo prireditve uspele čim silajše.

Gradnja radio-postaje v Podgorici. Gradnja radio-postaje v Podgorici v Črni gori bo v kratkem dovršena. Postaja se uredi na račun reparacij. Nemški inženjerji so te dni že pričeli z instalacijo. Meseca februarja prihodnjega leta se nova postaja izroči svojemu namenu.

Srednja tehnična šola v Sarajevu. Na srednji tehnični šoli v Sarajevu, oddelek za lesno industrijo potrebuje strokovne učne moči zlasti za gradbeno in šumsko stroko. Prošnje, opremljene v smislu člena 12. uradniškega zakona, naj se predložijo ministrstvu trgovine in industrije, oddelek za strokovne šole.

Novo doznani zločini Prpičeve tolpe. Preiskovalni sodnik, ki vodi v Zagrebu preiskavo proti Prpiču Malemu, je ugotovil razen dosedaj znanih zločinov te tolpe naknadno še, da je tolpa izvedla osem vlovov 5 razbojstev, 2 navadna umora, 2 roparska umora in 1 poskus razbojstva.

Marica iz Clevelanda obsojena v Zagrebu. Meseca decembra lanskega leta je bila pri Stjepanu Bočkariju v Zagrebu uslužbena Marija Ponikvar, 16 let stara, rodom iz Clevelanda v Ameriki ter pristojna v Logatec. Ponikvarjeva je svojemu gospodarju izmaknila 200 Din gotovine, ženski kostum in čevlje, potem pa je zapustila Zagreb ter našla službo v Sevnici. Orožniki so Ponikvarjevi šele sedaj prišli na sled. Obdolženka je tatvino priznala. Izročena je bila sodišču.

Požar v Bizoviku. V podstrešju hiše posestnika in mizarskega mojstra Josipa Hribarja v Bizoviku je nastal včeraj okrog 8. jutnja na doslej še nepojasnen način velik ogenj. Ker je Hribarjeva hiša obdana od drugih hiš in gospodarskih poslopj, kritih večinoma še s slamo, je grozila velika nevarnost, da preide požar tudi na te zgradbe in vpepi vso vas. Na vpitje domačih so takoj prihitali na pomoč vaščani, na mestu pa je bila tudi kmalu domača požarna bramba, hitro za tem pa je na telefonični poziv iz Zaloge pohitela na pomoč tudi ljubljanska motorna brigadna. Istočasno z Ljubljanci, so stopili v akcijo tudi gasilci iz Vevč, Most in Dobrunj. Združenim gasilcem se je posrečilo tekom dobre pol ure požar lokalizirati in ga tekom dobre ure popolnoma ugasiti. Požar je napravil veliko škodo, ki pa je v glavnem krita z zavarovalnino.

Šolsko deco čuvajo

ANACOT-PASTILE

pred prehladom, kijavico in influenco.

Ulični telefoni v Beogradu. Po vestih beograjskih listov se v Beogradu v bližini prihodnosti uvedejo avtomatični ulični telefoni. Potrebe takih telefonov pač ni treba posebej naglašati. Zeleti je, da se takli telefoni uvedejo v vseh večjih mestih naše države.

Drzen rop sredi Zagreba. Ilica, najzvišnejša zagrebška ulica, je b. predvčerajšnjim prišlo do drznega roparskega napada. Neznani razbojnik je napadel petnajst letnega Ivana Korparja, ki je čuval stanovanje, dočim so njegovi roditelji šli na sprehod. Napadalec je dečka zvezal in mu z robcem zamašil usta, potem pa preiskal stanovanje in odnesel kaseto, v kateri je bilo 11.000 Din ter dragocenosti v vrednosti več tisoč dinarjev.

Konj s kopitom ubil 5 letnega dečka. V prekmurskih Bakovcih se je pripetila te dni težka nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Petletni sinček posestnika Fr. Lukača se je o hlevu igral ter se približal konjemu. Nenadoma je konj udaril s kopitom in zadell dečka s tako silo v glavo, da mu je zdrobil lobanjo. Deček se je mrtve zgrudil na tla.

Tovarna „Peko“ prodaja

večjo množino različnih čevljev

z malimi greškami po zelo znižanih cenah

dokler traja zaloga v lastni prodajalni

Ljubljana, Breg 20,

na kar se interese te vpljudno opozarja.

Proces proti morilcem urednika »Južno Zvezde«. V Bitolju se je predvčerajšnjim pričela obravnava proti Vasiliju Nikolovu in tovarišem zaradi atentata na urednika srbškega lista »Južna Zvezda« v Bitolju, pokojnega Spasaja Hadži-Popovića. Kakor zbrano, je bil Hadži-Popović dne 3. julija lanskega leta ubit na glavnem trgu Bitolja. Pri preiskavi se je ugotovilo, da je glavni krivec pri tem atentatu bil Kosta Londrev, bivši bolgarski komitski vojvoda, pozneje uradnik pri velikem županu v Bitolju; sodelovali pa so Lazar Mulev, Kosta Bičimov in Vasilije Nikolov. Nikolov je bil od grških oblasti aretiran in pozneje izročen v Bitolj Kosta Londrev je bil v Bitolju aretiran in izročen sodišču. Ko je skušal pobegniti je bil v borbi s orožniki ubit. Obravnava bo trajala več dni.

OBLAČILA tvrdke J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

Konot tatinskega delovanja opasne trojice. Pod tem naslovom smo v nedeljo pri nesli daljši članek, v katerem smo opisali razne tativne in avanture znanega, že dolgo zasledovanega vojaškega ubežnika in tatu, bivšega mesarskega pomočnika Jos. Petriča, ki je kradel v družbi svoje ljubice Milke in prijatelja »kolesarja« Franceta. Pomotoma pa je bilo navedeno, da je opasnega tatu Jožeta Petriča aretirala žandarmerijska patrulja iz Škofljice. Prijet je bil, kakor smo obveščeni naknadno, na Hudejem pri Trebnjem, ko je skušal pri belem dnevu vplivati v hišo posestnika Zupančiča. Bil je od domačih prepečen in celo z lovsko puško obstreljen. Alarmirana orožniška patrulja iz Trebnjega je Petriča potem aretirala v bližini vasi ter ga pozneje eskortirala v Ljubljano.



Pri nadihu in boleznih srca, pri bolečinah v pljučih in prsih, skrofulozi in rahitisu, povečanju ščitnih žlez in tvoritvi golše je odvod v črevo z rabo prirodnih grenčice »Franz-Josef« bistveno domače zdravilo. Kliniki svetovnega slovesa so videli, da so se pri letičnih prvi čas se pojavljajoča zaganjena umaknila z rabo vode »Franz-Josef«, ne da bi se pojavila neprijetna driska. Dobi se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ITO — zobna pasta najboljša!

Obleke kemično čisti, barva in plisira tovarna Jos. Reich.

Kopalnice Tabor pristopno javnosti vsako sredo in soboto od 8. do 19. ob nedeljah od 8. do 12. Vhod nasproti vojašnice.

Najbolj slastni so špageti
Treba pa je prav umeti
kuhati specialitete,
to so prave

Pekatele

(Dalje prih.)

Iz Ljubljane

u— Diktatura v mostni hiši za Bežigradem. Mestni gospodarski urad je osrečil prebivalce 7. mestne hiše za Bežigradem zopet z novim »fermanom«. Ugotoviti je, da se dosedaj še nikdo ni pritožil, če je prala kaka stranka tudi pri luči. Vse stranke na nasprotnem koncu hiše so prale spoznamo tudi po 2 ali 3 na en dan, kakor morejo pač razpolagati s časom. Če pa gospodarski urad meni, da mora posamezna stranka oprati perilo v enem dnevu brez luči — ker mora pač opraviti tudi druga neobhodno potrebna dela — potem ne ve, da je treba umazano perilo namočiti, kuhati v milnici in še le potem čisto oprati. Zakaj bi stranke v sporazumu ne smeje uporabljati pravice v nedoločenih dneh? Ali res odloča tu samovolja upravitelja? Mi odločno odklanjamo vsako policijsko nadzorstvo, ker mora pač vsak, ki je napravil kako škodo, isto poravnati sam. Večnih sikan z gotove strani smo siti do grla in vsak komaj čaka, da zapusti »srečen« hišo, kjer zapoveduje g. Ažman. Vzemimo delo in sporazum med strankami in mestnemu gospodarskemu uradu menda nista všeč? Mi točno plačujemo vse obveznosti in ne potrebujemo nepotrebnih okrožnic. Smešno pa je opozorilo gospodarskega urada, »da bi moral magistrat najenergičneje poseči vmes, če bi prišlo tako daleč, da bi se hišnega upravitelja žalilo«. Saj magistrat menda vendar ni sodišče in g. Ažman tudi ni nedotakljiv! Odločno odklanjamo dikta turo! Gospodarski urad naj se loti bolj hvalnih in nujnih poslov in naj skrbi po možnosti za udobnost prebivalstva, ne pa, da naseda izmišljotinam gotovih oseb. Tega pa menda ne ve, da je eno stanovanje v tej hiši prazno že od 7. septembra t. l. Tu treba napraviti red, saj je dovolj strank, ki bi

se rade vselile z odhodom prejšnjega nametnika!

u— Nastop zagrebškega »Kola« v Frankfurtu in nemški listi. O nastopu Kolašev julija meseca na glasbenem festivalu v Frankfurtu so prinašali razni veliki nemški listi najlaskavejše ocene. Med drugim: »Podava nje zbora Kolašev in njihovega dirigenta ne moremo dovolj visoko oceniti. Krasen glasovni material (posebno basi), izvrstna disciplina in požrtvovalnost do stvari same, tvorijo najlepšo celotno sliko zborovo. Občudujemo naravnost veličansko delo dirigenta, ki je razmeroma dolgo delo naučil in izvajal v tako odlični formi. Solisti so glasovno izvrstni, posebno basista Križaj in Betetto ter pripovedovalec tenorist Benković. Uspeh je bil velik«. Enako pohvalno se izražajo tudi ostali, predvsem frankfurtski časopisi. »Kolo« nastopi v Ljubljani v soboto, dne 22. t. m. s istim delom kakor v Frankfurtu. Izvaja Širolov oratorij: sv. brata Ciril in Metod. Predprodaja v Matični knjižarni.

u— Društvo »Treznost« v Ljubljani ima svoj redni sestanek danes (19. t. m.) na moškem učiteljsku ob 18.30 z dnevnim redom: 1.) Mrkovna brošura »Dinamit in antidinamit«. 2.) Poslovilni večer br. dr. Mikčiča. Vstop je dovoljen slehernemu.

Tabor 5. XI.? Godba Ples

u— Udruženje jugoslovenskih inženjerjev i arhitektov, sekcija Ljubljana sklicuje članski sestanek na petek, 21. t. m. ob 20. v družabnem lokalu na Kongresnem trgu št. 1. Na dnevnem redu bo razprava o matečajih. Vabijo se člani in vpeljeni gostje.

u— Protestni shod Prvega društva hišnih posostnikov v Ljubljani, določen za četrtek 20. t. m. se radi tehničnih ovir preloži. — Odbor.

u— Jadranska straža. Mornariški odsek ima svoj prijateljski sestanek dne 25. t. m. ob pol 21. pri Mraku na Rinski cesti. Vsi mornarji, ki pojmujejo veliko nalogo Jadranske straže, so prijateljsko vabljeni. — Jadranska straža.

u— Grofojstija in hiromantija. Znani telepat Svengali sprejema privatne obiske ter konsultira o grafologiji in hiromantiji na znanstveni bazi v hotelu »Slon« dnevno od 3.—7. popoldne. Soba št. 15, I. nadst. Samo nekoliko dni.

u— Policijski drobci. Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policijski naslednji dogodki: 1 tatvina borovcev, 1 tatvina vodnih mer, 2 tatvini svetilk, 1 pretep in nedostojno vedenje, 1 popadljiv pes, 1 izgred, 1 prestopke kaljenja nočnega miru, 1 najdba ukradenega kolesa, 1 nezgoda zaradi neopredelnosti, 1 prestopke obrtnega reda in 14 prestopkov cestnega policijskega reda.

u— Med 7. in 8. uro zvečer predvaja z domačim kinom »Pathe Baby« dnevno drogerija Gregorij-Sanitas, Prešernova ulica št. 5 v izloženem oknu filma. (Cena projekcijskemu aparatu Din 1300; izposojljina za 1 film tedensko Din 5.—.)

Priporočamo

moško in damsko konfekcijo tvrdke

GRICAR & MEJAČ

Selenburgova ulica št. 3

10046 a

u— Pes jo je popadel. Postrežnica Marija Zganjar, je nesla v ponedeljek dopoldne kruh k peku Bizjaku na Gosposvetški cesti. Na dvorišču pa se je preveč približala priklenjenemu psu, ki je nanadoma skočil k njej ter jo popadel za levo stegno. Pes ji je obenem strgal tudi predpasnik in krilo, tako da ima Zganjarjeva 350 Din škode.

u— Mlad pes (volčje pasme), ki sliči na ime »Trefic« je bil v noči 11. t. m. odpeljan ali se je zatekel iz dvorišča Rožna dolina cesta VI. št. 4. Kdor kaj ve o njem naj sporoči proti nagradi na upravo »Jutra«.

u— Vse jim je napoti. Ob Gruberjevem kanalu na tako zvani »Spici« stoji več stebrov z raznimi napisnimi tablam. Srednji stebel z napisom: »Kopanje strogo prepovedano!« je našel stražnik Josip Bucik v soboto nažagan čez polovico, znak, da je napis nekemu tudi v pozni jeseni napoti.

u— Deklice se prluče plesni umetnosti v pravi starosti najlažje v posebnih tečajih plesne šole »Atene« pod vodstvom pedagoga in rednim nadzorstvom odbora. Tečajji so zelo priljubljeni in pomenijo tako rekoč pripravo za dijaške plesne vaje, pri katerih zahtevajo danes g. g. plesni učitelji že nekaj predznanja o telesni ritmiki in gradnji. Vpisovanje se vrši v sredo in četrtek 19. in 20. t. m. od 17. do 19. ure v Ortopedskem zavodu, Mladika.

u— Vabimo gospodince in gospe po uradih, trgovinah in pisarnah, da se priglasijo k vpisovanju v plesno šolo TKD »Atena« v sredo in četrtek 19. in 20. t. m. od 17.—19. ure v Ortopedskem zavodu, Mladika, da se seznanijo s plesnimi novostmi, ki nudijo po duševnem naporu prijetno in zdravo razvedrilo.

u— Priporočila se delikatesna trgovina I. Buzzolini, Stritar-Lingarjeva ulica. 1416

u— Male tatvine. Posestniku Francetu Berliču v Zupah je neki tat posekal v njegovem gozdu v Podutiku 60 mladih borovcev ter jih gotovo porabil za kurjavo. Ukradeni borci so bili vredni 1800 Din. — Kadar kolesarski tat ne more ukrasti celoga kolesa mu zadostuje tudi sama svetilka. Ob svetilki sta prišla v ponedeljek železničar Ivan Štirn, ki mu je tat snel 80 dinarjev vredno svetilko s kolesa v Kolenčevi gostilni v Šiški, ter kleparski mojster Vinko Malenšek, čigar svetilko si je tat prislstil v Mezetovi gostilni na Krakovskem nasipu. Da pride tatovom vse prav, dokazuje tudi tatvina dveh vodnih mer, ki jo je prijavil Ciglerjev zidarski predelavec Lovro Kleindienst. Tat je meri ukradel iz barake za invalidno, kamor je moral preje vplivati, ker je baraka ponoči zaklenjena.

Iz Maribora

a— Pogreb notarja Korberja. Včeraj popoldne so številni prijatelji spremili notarja Korberja za zadnji poti. Lep pogreb je vnovč pokazal njegovo veliko priljubljenost. Razen mariborskih tovarišev notarjev je bil v žalnem sprevodu tudi zastopnik notarske zbornice notar Burger iz Celja. Dali so šil v sprevodu predsednik okrožnega sodišča dr. Žihar, prvi državni pravnik dr. Jančič, predsednik starešinske zveze »Triglava« g. dvorni svetnik dr. Toplak ter številno državno uradništvo in drugo narodno občinstvo. Žalnočli rodbini naše sožalje!

a— Klerikalci preganjajo komuniste. Nedavno so šle skozi klerikalne liste vesti, da je izvršila policija hišne preiskave pri komunistih. Ker pa ve vsak otrok, da je policija organ vlade, zlasti notranjega ministra, ki je sedaj radikal in kojega predstavitev v Mariboru je SLS veliki župan, da torej odgovarjajo za takšne preiskave le klerikalci, so sledile v »Slovencu« zlobne novice, da so socialisti denuncirali komuniste. V drugi notici so celo grozili, da imajo o tem natančne podatke in bodo baje socialistične klerikalci razkrinkali. Že ta notica sama dokazuje, da imajo klerikalci na ožje intimne zveze s policijo, kakor vedno, ker jim informacij o ovadbah seve ni mogel dati nihče drug, kakor policija. Razkrinkanje pa ni sledilo. Kaj drugega tudi pričakovali nismo. Če bi klerikalci navedli kako ime, bi morali dati za svoje hudobne laži odgovor pred sodiščem. Sodišča pa se naši klerikalci bolj boje kakor hudič križa. Mi smo se za zadevo brigali in zvedeli, da res tečejo pri policiji in deloma tudi pri sodišču neke preiskave, katera pa je naprtil oblastnemu poslancu Moderndorferju ter medicinu Potrču iz Ptuja le klerikalni režim v volilnem boju. Moderndorferja so organi sedanje klero-radikalne vlade ovadili radi go vora pred volitvami v Mariboru, medicina Potrča pa zaradi govora na shodu v Ptuju. Razen tega je policija te dni izvršila hišne preiskave pri nekaterih mariborskih levicarih, med drugim pri priprostitih železničarjih Korbunu, Andreju Čanžku in drugih, pri katerih pa seve ni ničesar našli. Prizadei so seve sami toliko uvidevali, da vedo, kdo je sedaj na vladi in kakšen policijski aparat jim navezuje hišne preiskave. Prizadei bodo zato skrbeli, da dobe klerikalci tudi za to zaslužen plačilo pri občinskih volitvah. Mariborski klerikalni intriganti jo pač vedno polomijo.

a— Uvod v zimsko sezono kulturnega življenja je podal pretekli teden. Sodeč po volji prirediteljev, bo letošnja sezona zopet zelo intenzivna. Imeli smo otvoritev gledališča z dramsko in operetno sezono, obem pa kar dva velekoncerta, klavirskega virtuozu Rubinsteinu in violinisti Saše Popova. Umetniško so bile vse prireditve na višini, obisk pa je kazal boleznijo začetne sezone, ko ljudje še hodijo ob večerih v naravo. Najbolji obisk je imel še koncert Saše Popova, katerega je posebno številno obiskala zlasti mladina, in seve navdušeno ploskala. Žal se je pokazalo že takoj prvi teden, da bo treba na vsak način emote organizacije za prirejanje večjih koncertov in jih tako razporediti, da ne padeta kar dva v en teden. Ne samo materialno, tudi fizično meščani ne prenesejo toliko prireditve naenkrat. Bo torej prav za vse, če se poprej dogovorijo in nam nudijo tako lepe užitke v večjih presledkih. Vsekakor pa je lahko Maribor podjetnikom hvaležen, da nam omogočijo takšne redke umetniške užitke in je zato pozdraviti smoteren načrt koncertnega biroja. Glasbene Matice, kakor tudi Ljudske univerze. Tudi gledališču želimo v bližnjih dneh boljšega obiska.

a— Pretepi in nezgode. Eserl Josip, 24-letni tkalec pri Hutterju doma iz Lajtersperga, je v nedeljo popival v gostilni pri Neubauerju. Tam ga je napadel Karol Schwarz iz Lajtersperga iz ljubosumnosti ter mu zadal štiri zabođaje v desno roko, enega v hrbet in enega v glavo. — Stanko Stanjko, 15-letni posestnikov sin iz Ljutomerja, je padel v nedeljo z drevesa ter si zlomil obe roki in levo nogo nad kolonom. — Zadravec Jakob, 26 letni mlinar je popival v Hlačah pri Vreclu. Ko se je vračal domov so ga napadli neznani fantje. Dobil je težke notranje poškodbe, posebno hude pa na glavi. Vse tri so prepeljali v mariborsko bolnico.

Iz Celja

e— Sesetšek članov krajevnega organizacije za mesto Celje je nocoj ob pol 21. v klubovi sobi Celjskega doma.

e— Posledice uklenjenja carinarnice v Celju. Komaj je preteklo nekaj dni po uklenitvi celjske carinarnice, že kažejo za obrt, trgovino in industrijo v Celju in v celjskem okraju težke posledice. Direktno pošiljke za Celje ostanejo sedaj v Mariboru in jih ni mogoče dobiti, dasi so se takoj odpotali dokumenti na razne carinske posrednike in spediterje. Tako je prišlo n. pr. v Maribor že 8. t. m. a ga adresat klub pravilno opremljen dokumentom še do danes ni prejel. Poštne pošiljke so za Celje izza 1. oktobra popolnoma izostale. Razumljivo je, kako veliko škodo arpijo zlasti trgovci, ker ne morejo dobiti blaga takoi, a se cene dostikrat tekom krajevke časa izpremenijo. Že sedaj se vidi, da mariborska carinarnica svojega dela pri najboljši volji ne bo mogla vsršiti tako, kakor bi sama želela, ker ji primanjkuje tudi primernih prostorov. Ako pa si mora najeti druge lokale, bi pač bilo bolj enostavno in zvezano z prično istimi stroški, ako bi ostala ekspozitura v Celju. Kajti oseba zaradi uklenitve celjske ekspoziture v Mariboru ne bo nič manj, kakor v Celju in v Mariboru skupaj, ako bo hotela mariborska carinarnica še v naprej redno funkcionirati.

e— Tatvina. Te dni je bilo ukradeno iz odprtega skladišča na Glavnem trgu št. 18. v Celju na škodo mestnega stavbenika Al. Kalitšnika kolo, ki je vredno 1000 Din. Kolo je dobro ohranjeno, črno prepletkano z znakom »Puch-Neger-Celje«. Tatvina koles so zadnji čas tako rekoč na dnevnem redu.

Iz Litije

— *Novaren ljubljani lov.* Slovensko ribarsko društvo v Ljubljani je izvedelo, da so nekateri fantje doma iz okolice Spodnjega Loga blizu postaje Sava pri Litiji, na opasen način uničevali ribe. V ribolovnem revarju št. 53 a so z nevarnim trupom omamili ribe in jih potem lovili. O hudih prijateljstvih rib se vrše sedaj obširne poizvedbe. V interesu lovskega sporta je, da se taki prestopki eksemplarno zatro.

— *Zlato si je prerezala.* Na gradu Grmče je domača sobarica čistila okna. Po nesreči se je eno okno razbilo in čistilka si je z drobec stekla močno urezala. Prezela si je na desni roki žilo radialis, kar je povzročilo močno in nevarno krvavljenje. Da ne izkrvavi, so nesrečnico prepeljali k zdravniku dr. Umkarju, ki je sobarico nato obvezal, nato pa zašil. Upati je, da bo bolnica kmalu okrevala.

— *Prodaja gradu Ponoviče.* Grad Ponoviče pri Litiji, ki je služil med vojno raznim vojaškim ustanovam, po vojni pa se je nahajala v njem ruska begunska kolonija, ki je imela tam tudi svojo gimnazijo, je ostal po preselitvi Rusov v Banat deloma prazen in ne donasja sedanjim lastnikom — neki inozemski denarni družbi onih dohodkov, ki so jih pričakovali. Radi tega je družba sklenila, da prodava posestev z gradom vred. Te dni sta posetila zastopnika angleškega in švedskega kapitala upravitelja g. Tomazina in si ogledala obširne komplekse. V interesu vsega okolja je, da bi prišel grad v podjetne roke. Ponoviče so namreč kakor nalašč ustvarjene za industrijo, ki bi zaposlila domače prebivalstvo.

— *Sokolska ideja šola.* Sokolsko društvo v Litiji je v ponedeljek otvorilo prosvetni tečaj. Prva sta predavala člana litijskega Sokola br. Plečičar (Organizacija in uprava Sokolstva) ter brat Bizjak (Sokolska literatura in sokolski literati). Včeraj je predaval savezni starešina br. Engelbert Gangl (Sokolska ideja in načela v življenju), danes pa bo predaval društveni starosta br. dr. Krevelj (Zgodovina Sokolstva in znameniti sokolski voditelji). Tečaj se vrši v šestem razredu litijske osnovne šole.

Najnovejša moda Poudre Mon Parfum
Bour jois Paris.

Iz Trbovelj

— *Novo avtoprometno podjetje.* Trboveljski rojak g. Ferdo Arzenšek, ki se je vrnil iz Amerike in je bil del časa družabnik in poslovodja Avto-družbe, si je postavil na lastnem zemljišču prostorno garažo in nabavil tri avtomobile z električno razsvetljavo, od teh dva avtomobila in en štirisedežni luksuzni avto. Luksumni voz je že dospel in bo začel voziti s 1. novembrom. G. Arzenšek namerava preurediti pritične lokale v lastni hiši v čakalnico in brezalkoholno okrepčevalnico.

— *Licitacija poštno vožnje* za leto 1928 se radi nesoglasja interesentov ni mogla vršiti. G. poštni referent je določil, da se bo vršila ponovna licitacija čez en mesec.

— *Štirinajstnevno izplačilo zaslužka.* Kljub ukazu rudarskega glavarstva TPD, še vedno noče izplačevati delavcem zaslužka štirinajstnevno, kakor je delavstvu po zakonu zagotovljeno. Uvedla je sicer vsakega 15. v mesecu izplačevanje predujmov na račun mesečnega zaslužka, vendar se delavstvo s tem ne more zadovoljiti. Proti ukazu rud. glavarstva se je TPD, pritožila na državni svet, vendar ta pritožba nima odločilne moči. Delavstvo je zbog tega postavilo spomeniko, ki jo predloži II. rudarska skupina rudarskemu glavarstvu in TPD. V spomenici zahteva delavstvo, da ma TPD držati 206 rudarskega zakona 7. maja 1912, ki določa, da se mora delavcem izplačevati zaslužek vsajih 14 dni, in to v denarju in med delovnim časom.

— *Udruženje vojnih invalidov v Trbovljah* priredi v nedeljo 23. t. m. žalni dan za v svetovni vojni padle in preminule tovariše. Udruženje je povabilo k sodelovanju vsa trboveljska društva. Spored je naslednji: Ob 9.30 pohod od rudniške restavracije z godbo na čelu v Trbovlje, kjer se bo vršila v fami cerkvi maša zadušnica, po maši slavnostni govor, med temi darovane prispevkov pred spomenikom za siromasne vojne vdove in sirote. Popoldne ob 15. koncert delavske godbe na trgu pred spomenikom, ob 16. prizoritev žoligore «Mrak» po dramatičnem odseku UVI iz Ljubljane.

— *Dramatični odsek trboveljskega Sokola* je otvoril letošnjo sezono z veseligrjo «Ploha». Glavno vlogo Stojana Marica je kreiral g. Vlado Badalič, ki je bil obenem tudi režiser veseligrje. Svojo vlogo je dovršeno odigral, čemer se ni čuditi, ker je že pred vojno in med vojno nastopal zelo uspešno na tržakem odru. Privraket je nastopil na našem odru tudi še g. Pečar, ki ga želimo še kar največkrat videti. Svoje vloge so zadovoljivo podale gđ. Urbančičeva, Uletova, Grabnarjeva, Paradiževa in Adamičeva. Vsem skupaj prisrčna hvala in naše čestitke! Med igro je igral skvalni orkester.

Iz Zagorja

— *Podružnica Jugoslov. Matic* priredi jutri v četrtek ob 19. v občinski dvorani predavanje o razmerah na Primorskem. Prosimo čim častnejše udeležbe! Vstopni ne ni. — Odbor.

— *Na občnem zboru šahovskega kluba* je bil izvoljen nov odbor s predsednikom Adamičem. V klub je pristopilo 20 članov in tri članice. Igralni večeri bodo ob torkih za novince, ob petkih pa za ostale. Aktivni člani plačajo po 2 Din, podporni po 5 Din mesečno, ustanovni pa 100 Din enkratno. Vsa pojasnila daje predsednik. Novi člani in članice naj se zgledajo v klub bovem lokalu.

— *Dramatični odsek Sokola* pripravila žaloigro «Mlinar in njegova hči». Režira br. Likar. Sokolski odri dobi v najkrajšem času na novo instalirano električno razsvetljavo. V garderobo, ki je temeljito prenovljena, je napeljan vodovod. Izvršeno je mnogo popravil, kar bo pripomoglo, da bodo deležni obiskovalci Sokolovih predstavitev kar največ udobnosti.

— *Gasilska vaja.* V nedeljo dopoldne se je vršila v Potoški vasi vaja gasilskega društva. Glas sirene je privabil mnogo občinstva, ki je potem prisostvovalo vaji. Le ta se je brezhibno vršila, kajti gasilci so bili že v teku 15 minut na licu mesta in tudi brigadna je še delovala. Pri vaji se je ponesrečil gasilec g. Ferdo Motnikar; zraknil se je nožem.

Šah

Turnir v Londonu

Tartakower na vodstvu.

VI. kolo šahovskega turnirja v Londonu je poteklo zelo bojevitno. Samo ena partija je končala remis, ena je bila prekinjena, vse ostale pa so se igrale do končne zmage. Najboljši uspeh beleži vsekakor dr. Tartakower, ki je porazil v angleški partiji Bogoljubova. V izvršni formi je American Marshall, ki je kot črni porazil Nimcoviča v indijski igri. Colle je igral proti Thomasu zelo lahkomišelnost ter je izgubil in tako pripomogel nasprotniku do prve točke. Reti je dobil že tretjo partijo po vrsti, to krat proti Buergerju. Francoška partija Yates : Winter je končala remis, Vidmar stoji v prekinjeni partiji z Fairhurstom boljše.

Prekinjeno partijo Thomas : Tartakower je slednji dobil. Tudi Nimcovič je v nadaljevanju porazil Buergerja. Nadaljevana prekinjena partija Colle : Buerger je končala remis.

Stanje po VI. kolu: Tartakower 4 in pol, Marshall in Nimcovič 4, Reti 3 in pol (1), Bogoljubov 3 (1), Winter 3, Vidmar 2 (2), Colle 2 (1), Yates 1 in pol (3), Buerger 1 in pol, Fairhurst 1 (1), Thomas 1.

V. partija iz Buenos Airesov

Beli: Capablanca, črni: Aljechin.

1. d4 d5, 2. c4 e6, 3. Sc3 Sf6, 4. Lg5 Sbd7, 5. e3 c6, 6. a3 (prepreči črnemu Cambridge Springs variantu) Le7, 7. Sf3 0-0, 8. Ld3 dxc4, 9. Lc4 Sd5, 10. Le7: De7:, 11. Tac1 Sc3:, 12. Tc3: e5, 13. dxc4 Se5:, 14. Se5: De5:, 15. 0-0 Le6, 16. Le6: De6:, 17. Td3 Df6, 18. Dd3 De7, 19. Tfd1 Tad8!, 20. h3 Td3:, 21. Td3: g6, 22. Dd1 De5, 23. Dd2 a4, 24. Td7 b5, 25. De3 Dc3:, 26. bc: Tcb, 27. Kf1 Kg7, 28. Ta7 a4, 29. c4 Kf6, 30. Ta5 Ke6, 31. Ke2 (na cxc6, cxc6: Txc6 sledi Tc3) bc:, 32. Tc5 (ako vleče beli Txc4, sledi Kd5 z grožnjo Tb8) Kd6, 33. Tc4: Ta8, 34. Td4+ Ke6, 35. Kd3 c5, 36. Th4 h5, 37. g4 hg:, 38. Tg4: Kd6, 39. Tc4 f5, 40. Th4 Kd5, 41. Kc2 Ta6, 42. Ke3 remis. Zelo lepa partija, igrana od obeh mojstrov brezhibno!

Buenos Aires, 18. oktobra. (be.) Šestnajsta partija za šahovsko prvenstvo med dr. Aljechimom in Capablancjo je končala po 24. potezi remis. Stanje je sledeče: Aljechin 3 točke, Capablanca 2, 11 partij je bilo remis.

Sport

Pred državnim prvenstvom v hazeni

Naša hazena je letos napravila nov korak za svojo popularizacijo s tem, da je otvorila državno prvenstvo tekmovalcev. Z ozirom na težke finančne razmere, pod katerimi ječe savez in vsi njegovi podsavezi, je sklenil JHS odigrati tekme po cup-sistemu t. j. da premagane družine odpadajo iz nadaljnje tekmovalne. V konkurenco pridejo prvaki treh podsavezov t. j. ljubljanskega, zagrebškega in beograjskega. Podsavez v Vel. Bečkereku ne dela.

V ljubljanskem podsavezu je dosegla prvenstvo družina Ilirije z 12 točkami pred Mariborom in Muro z enakim številom točk, toda slabšo razliko golov. V Ljubljani, kjer je tudi sedež saveza, in Sloveniji sploh, se hazena zelo razvija. Podsavez šteje 8 članov, prijavljena je nanovo družina Ljutomer; v kratkem pa je pričakovati še prijavo za družine Slivnice, Elana, Slovana itd. Zagrebški podsavez preživlja krizo in štejeto sedaj samo tri klube. Prvenstvo nosi družina Concordije pred Askom in Vesno. V provinci je gotovo še mnogo «divjih» družin, ki jih bo moral podsavez najti in organizirati. Beograd je hazeno zelo vzljubil. Podsavez šteje 12 klubov, med njimi najmočnejše Jugoslovija, BSK, Jedinstvo in zemunski ZASK. Zelo agilne družine so dalje v Rumi, Sr. Mitrovići, Skoplju, Kragujevcu itd. Vprašanje podsaveznega prvaka je še sporno. Rivaliteta obeh najmočnejših družin je zrahljala vezi v podsavezu in končno privedla tako daleč, da je ves podsavez odstopil.

Prvenstvo BHP — kakor rečeno — še ni zaključeno. V skladu s pravili podsaveznega prvenstva tekme med Jugoslovijo in BSK — ker je Jugoslovija nastopila z neverificirano igralno Banuševčev — in pa vsled odpovedi jesenske prv. tekme radi slabega terena dne 2. t. m., — bi morala kluba ponoviti obe prvenstveni tekmi za sezono.

Ker so pa razmere v BHP vsled odstopa podsavezne uprave popolnoma neurejene in v doglednem času ni pričakovati sanacije, je skoraj gotovo, da BHP v letošnjem državnem hazenskem prvenstvu ne bo mogel sodelovati. Rivala ostaneta samo prvaka ZHP in LHP t. j. Concordia in Ilirija. Tekma se bo predvidoma vršila dne 30. t. m. v Ljubljani.

Kakor čujemo, se vrši pričetkom novembra izredna skupščina JHS, ki bo s prejemom novih pravil dala svojim podsavezom nov impulz za smoteno delo.

Službeno iz LNP. Redna seja poslovnega odbora se vrši danes, v sredo ob 20. v kavarni «Evropa». — V nedeljo 23. t. m. se nadaljujejo v Ljubljani prvenstvene tekme in sicer predvidoma v sledečem redu: na igrišču Ilirije ob 10. Ilirija rez.; Hermes rez.; na igrišču Primorja ob 10. Primorje rez.; Slavija rez.; ob 14. Primorje; Slavija; ob 15.40 Ilirija; Hermes. Tajnik II.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Trening se vrši odsej ob sredah, četrkih in petkih ob 15.30 dalje. Trening ob torkih se ukine. Vsak igralec rednih tekmovalnih moštvev je dolžan absolvirati na teden vsaj dva treninga. Dijaški naraščaj trenira ob sobotah ob 15. dalje. — Seja sekciješkega načelstva se vrši v petek, 21. t. m. ob 20. v kavarni «Evropa». — Načelnik.

SK Ilirija (ženska sekcija). Danes popoldne trening za vse članice od pol 17. dalje. Prosim točno in polnoštevilno! Pri treningu se sprejemajo nove članice. — Načelnik.

Plavalna sekcija SK Ilirija. Seja eksekutivnega odbora se vrši v četrtek, 20. t. m. ob 20. v klubovi sobi v kavarni «Evropa». Odborniki vsi in točno! Člani vabljeni! — Načelnik.

Nov proračun, davki in komercializacija državnih podjetij

Kakor znano, se finančni minister že dolgo bavi s sestavo novega proračuna, ki naj bi bil napram proračunu za tekoče leto znatno nižji. Proračunski predlogi posameznih ministrstev so bili svojaesno vrnjeni, da se izvrši 100odstotna redukcija v primeri s proračunom tekočega leta. Ker so se glede redukcij proračunskih predlogov posameznih ministrstev pojavile težave, se je finančni minister odločil, da skupno s posameznimi ministri izdela predloge proračuna. Te konference se bodo končale koncem tekočega meseca. Istočasno bodo na teh konferencah določene tudi vse pozicije, ki se imajo v svrhu razbremenitve državnega proračuna prenesti na oblasti. Ker namerava država izročiti oblastem predvsem one posle, ki so bili vedno deficitni glede kritja izdatkov, skuša finančni minister istočasno rešiti tudi vprašanje financiranja teh poslov, da se ne bi radi prenosa dvignile oblastne doklade na neznosno višino. Zdi se, da znižanje proračuna potom prenosa poslov na oblasti ne bo prineslo davkoplačevalcem nikakih koristi, ker na oblasti preneseni državni dohodki ne bodo mogli kriti izdatkov za prevzete posle, kar mora povzročiti večje obdavčenje s strani oblasti.

O vprašanju znižanja, predvsem pa izenačenja davčnih bremen se malo čuje. Podoba je, da je to vprašanje zopet stopilo v ozadje. In vendar bi se moralo baš to vprašanje proučavati v zvezi s sestavo novega proračuna. Nestrpljivost, ki jo povzroča zavlačevanje tega vprašanja v prejšnjih gospodarskih krogih, je od dne do dne večja. Neenakost glede davčne obremenitve posameznih pokrajin se namreč tudi v l. 1926. ni spremenila v prid prejšnjim krajem. V tem letu je od vseh neposrednih državnih davkov odpadlo na prebivalca v Srbiji 98.97 Din, v Bosni in Hercegovini 111.30 Din, v Dalmaciji 93.00 Din, v Hrvaški in Slavoniji 178.26 Din, v Sloveniji 216.85 Din in v Vojvodini 274.84 Din. Taka nepravilna razdelitev davčnih bremen, ki traja že leta in leta, povzroča hudo kri in zelo škoduje konsolidaciji države.

Te dni smo čitali v «Jugoslovenskem Lloyd» naslednje ostre besede: «Te številke (davčne namreč) so strašen dokaz neenakosti v naši državi; a kako strašne bi bile šele tedaj, ko bi se prišlo še vse ostalo, kar so prečani v teh devetih letih več plačali naši Srbijanci, in če bi se tej svoti še dodale reparacije, vojni plen in drugi čudni ter nejasni računi! Sigurni smo, da bi prišli do vsot, ki bi pokazale, da do sedaj niti ena premagana država sorazmerno ni plačala zmagovalcu tako velike vojne odškodnine in kontribucije, kakor so jo plačali prejšnji kralji Srbije, delu države SHS, kjer so baje vsi državljani enakopravni.» V teh besedah je precej bridke resnice, čeprav je pisec šel morda malo predaleč.

V zvezi s sestavo proračuna se proučava tudi vprašanje komercializacije državnih podjetij. Uredba o komercializaciji državnih železnic še ni definitivno redigirana, zato je ministru financ zaprosilo prometno ministristvo, da bi se končala redakcija uredbe čim prej izvršila. Uredbi o komercializaciji državnih rudnikov in o komercializaciji gozdne gospodarstva sta bili pred kratkim predloženi finančnemu ministru v proučevanje. Razpravlja se tudi o vprašanju, kako bi se pošta in brzojav postavila na komercialno bazo.

Narč uredbe o komercializaciji državnih železnic v sedanjih obliki ni našel odobranja v gospodarskih krogih. Tendence gre za tem, da se ustvari samostojen organizem, katerega navedeni čist dobiček bi imel pripadati državi. V resnici pa bi komercializirane državne železnice dalje obremenjevale proračun, kajti država naj bi prevzela celokupno breme dosedanjih pokojnih železniškega osebja in pokojnin, ki bi nastale v prvih desetih letih, ter obrestovanje in amortizacijo vseh železniških dolgov. Taka rešitev našega železniškega vprašanja bi pomenila le prikrivanje deficita železnic, ki predstavlja glavno oviro za znižanje davčnih bremen (v preteklem proračunskem letu je znašal ta deficit 472 milijonov Din ali 25 % neposrednih državnih davkov). Davkoplačevalce tudi nima nikakih koristi, če finančni minister zniža višino državnega proračuna potom prenosa gotovih poslov na oblasti. Njemu je absolutna višina proračuna podrejena pomena, samo da se dejanska bremena znižajo.

Za boljše vnovčevanje jaje

Posestniki v bližini mest in industrijskih krajev imajo možnost, da dobičkanost svojega perutinarstva znatno povečajo z ugodnim vnovčevanjem kvalitetno garantiranih jajc. Onim, ki se oprimejo intenzivnega perutinarstva in imajo potrebno strokovno znanje ter poslovno rutino, lahko tvorijo samo ta panoga v danih razmerah možnost eksistence.

Mislili bi kdo, da je vnovčevanje jajc po znatno boljše ceni, kakor velja za navadno tržno blago, ki ga na prvostorno kakovost pri nakupu praktično ni mogoče kontrolirati, pač lahka stvar, a ni tako. Pri kupitju je zaupanje nepoznana stvar in za vsako blago veljajo gotova merila, usance ter kontrola ali vsaj možnost kontrole.

Za boljše vnovčevanje po kakovosti so potrebni gotovi predpisi, gotov standard, vid-

ne označke, usance in kontrola nad blagom, odnosno tudi nad producentom, da se teh usance točno drži. Take usance si določi producent ali zveza producentov sama. Kolikor strožja so ta določila, toliko bolj natančno kupec ve, kaj kupi in kako kupi, toliko večja je njegova pripravljenost, dotični produkt dobro plačati.

Danci so na ta način v razmeroma prav kratkem času pridobili svojemu sirovemu maslu, za tem pa tudi jajcem tak svetovni sloves, da sta ta njihova produkta povsod posebno poželjena in dosega prav znatno višje cene kakor nedansko blago. Prav to dejstvo je oni tinitelj, ki je Dancem v splošnem omogočil in zagotovil njihovo blagostanje. Za Danci korakajo Nemci in se prav lepo uveljavljajo. Mi sicer ne moremo še korakati z njimi na splošno, ali za prve počette in za izkoriščanje ugodnosti boljše vnovčevanja, vsaj v lokalnem konzumu, so tudi pri nas razmere davno že zrele.

Ako povemo, da se je za pitna jaja lani povprečno utrjevalo n. pr. v Nemčiji po 3 dinarje in več komad, na Angleškem, v Franciji, Švici in raznih svetovnih kopališčih pa še več, je važnost tega vprašanja dovolj osvetljena.

Naši perutinarji ne bi smeli takih stvari odlagati, ako enkrat spoznajo dejstvo, da se pitna jaja boljše prodajo, kakor navadna tržna. Takoj na delo! Naj se ustanovi n. pr. v Ljubljani primerna organizacija, katere bi bila nositeljica vse brige za ustvaritev kvalitetnega vnovčevanja jaje in katere člani bi bili v stanu vsak dan ali vsaka dva dni postaviti določeno število jajc v skupno prodajalnico.

Lep denar puščaj perutinarji splavati po vodi, ker se ne poslužijo možnosti boljše vnovčevanja. Marsikatero mestno gospodinjstvo, marsikateri hotelier, restavratier in gostilničar ima zaradi neurejene kupitje z jajci dosti preglaiv in marsikateri gurman se mora odrekati užitku pitnih jajc, ker tega blaga pri nas skoro ni dobiti. Ako se kaj ustvari, bo ustrezno na vse strani.

— *Češkoslovaški industriji volnenih tkanin in naše carinarice.* Veliki brnski industriji volnenih tkanin se v zadnjem času pritožujejo zaradi nepravilnega carinjenja volnenih tkanin v naši državi. Vzrok tem pritožbam leži v dejstvu, da naša carinska tarifa predvideva za tkanine, ki vsebujejo preko 10 % svilenih vlaken, znatno višje carine. To velja tudi za volnene tkanine, ki se v zadnjem času pogosto izdelujejo iz prediva, katere vsebuje preko 10 % svilenih vlaken; te tkanine se imajo v smislu carinske tarife cariniti kot polsvilene. O napačnem carinjenju tu ne more biti govora, pač pa leži velika pogrška v naši carinski tarifi sami, ki smatra vsak dodatek svile v tkaninah, pa naj bo to tudi le umetna svila, kot luksuz in predvideva za take tkanine znatno višje carine. V času, ko doživlja uporaba umetne svile zaradi nizke cene tako nepričakovan razmah, taki predpisi v carinski tarifi gotovo niso več na mestu. Umetna svila se danes ne more več smatrati kot luksuz, zato bi bilo potrebno, da se tozadevni predpisi v naši carinski tarifi čim prej omilijo. V ostalem pa bodo češkoslovaški industriji imeli v kratkem ob priliki trgovinskih pogajanj možnost, da stavijo naši delegaciji tozadevne predloge. Seveda bi bilo v interesu konkurenčne zmoglosti naše industrije potrebno, da se v primeru znižanja carin na izdelke iz umetne svile znatno zniža tudi carina na umetno svilo kot sirovino.

— *Narok za poravnavo Prve srpske zemljoradničke banke v Beogradu.* V soboto se je vršil v Beogradu narok za poravnavo v konkurznem postopanju Prve srpske zemljoradničke banke, ki je potokele zelo burno. Poravnalni predlog banke (30% kvota v letnih obrokih s 6 % obrestmi), ni bil sprejet. Iz poročila izvedencev, ki so pregledali knjige, je razvidno, da bančni posli niso bili vodeni v mejah zakona in družbenih statutov. Izvedenci smatrajo, da so člani upravnega in nadzornega odbora odgovorni za škodo, ki je nastala zaradi nerednosti. Banka je bila že za časa osnovanja obojena na propast, ker večina delniškega glavnice (13 milijonov Din z obrestmi vred) sploh ni bila vplačana.

— *Vajno za splavarje in lesne trgovce.* Sreski gremij trgovcev v Celju opozarja lesne trgovce in splavarje na pravilnik o policiji, veljaven za plovo na Donavi od Ulma do Braille in na internacionaliziranem donavskem omrežju, objavljenem v «Uradnem listu» št. 105, ki se izenazi z rečnopolicijskim predpisi za krajevno SHS in velja za splavarje tudi v naših nacionalnih rekah.

— *Pred končno rešitvijo vprašanja svobodne cene na Sušaku.* V ministru za trgovino in industrijo je bil izdelan zakonski predlog, po katerem se ima na Sušaku proglasiti svobodna cena. Ta zakonski predlog bo še pred novim letom predložen Narodni skupščini.

— *Uspešna subskripcija poljskega zunanjega posojila v Londonu.* Londonska tranša poljskega zunanjega posojila v višini 2 milijonov angleških funtov je bila včeraj predložena v subskripcijo. Kakor poročajo iz Londona, je bila že opoldne subskripcija zaključena.

— *Svetovna letina.* Londonska «Grain Loed and Oil Reporter» je objavila statistične podatke o letošnji svetovni letini. Po tem viru se ceni letošnja svetovna letina pšenice na 528 milijonov kvartov napram 521 v l. 1926 in 489 v l. 1925. Pšenice se je torej pridelalo več kakor v zadnjih dveh letih. V Rusiji in na Balkanu je bil sicer donos v pšenici manjši kakor lani, vendar je letina v srednji in zapadni Evropi izpa-

dla boljše. Letošnja letina turščice v Rumuniji znaša po najnovejših cenitvah 37 milijonov meterskih skotov, torej za 40% manj kakor lani. Avstralska vlada je te dni sporočila Mednarodnemu kmetijskemu inštitutu v Rimu, da so se zaradi pomanjkanja dežja izgledi letošnje žitne letine poslabšali.

— *Ruska zunanja trgovina.* V prvih 9 mesecih je bila ruska zunanja trgovina preko evropskih mej aktivna za 101.2 milijona rubljev. Izvoz je znašal 472 milijonov rubljev (od tega odpade na žito 213.2, petrolei 52.3, kožuhovine 47.4, les 23.7, lan 18.3, manganov rudo 15.2 milijona rubljev), uvoz pa 370.8 milijona rubljev (od tega odpade na industrijske naprave 82.4, bombaž 59.6, kovinske izdelke 26.1 usnje 23.7 in volno 21.6 milijona rubljev).

— *Dobave.* Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave desk, staffjev in lat ter glede dobave prodnega presejanega peška, do 25. t. m. pa glede dobave živega apna. Ekonomsko odelene direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave trtne vrvice ter mavca, do 25. t. m. glede dobave vijakov, do 28. t. m. glede dobave acetilenskih gorilcev ter žarnic in do 7. novembra glede dobave raznega orodja. (Pogoji so na vpogled pri tem odelenu vsak delavnik od 10. do 12.)

— *Vršila se bo naslednja ofertalna licitacija:* 7. novembra pri smodnišnici v Kamniku glede dobave raznega materiala (bombaževa platna, sukanca, preje od jute, kartonskih škaltije, kemikalij itd.).

Borze

18. oktobra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Narodna banka je intervenirala v devizah na Curih in Dunaj. Deviza na Berlin je dalje čvrsta, v ostalih devizah pa je tendenca nespremenjena.

Tendence v Vojni škodi je bila neenotna. Dočim so se v Beogradu tečaji gibali na včerajšnji višini, je Vojna škoda v Zagrebu nekoliko popustila: promptna se je trgovala po 401.5, kasa po 401 in za december po 407. Promet je bil slab. Med bančnimi papirji se je dvignila Prastrediona na 860 (zaključek), Ljubljanska kreditna pa je bila zaključena po 138. Tudi v industrijskih papirjih je bil promet slabši. Višje so notirale Našice, Trboveljska pa je bila pri čvrstjej tendenci zaključena po 490.

V preteklem tednu je znašal devizni promet zagrebške borze 46.4 milijona Din (napram 51.6 in 41.8 v predhodnih dveh tednih), efektivni pa 8.6 milijona Din.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.545 — 13.575 (13.56). Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 8-8.03 (8.015), London 0 — 276.65, Newyork 56.65 do 56.85 (56.75), Praga 0 — 168.40, Trst 309.875 — 311.875 (310.875).

Zagreb. Amsterdam 22.828 — 22.888. Dunaj 8 — 8.03, Berlin 13.54 — 13.57, Milan 309.875 — 311.875, London 276.26 — 277.06, Newyork 56.64 — 56.84, Praga 222 — 224, Praga 167.997 — 168.797, Curih 1094 — 1097.

Beograd. London 276.25 — 277.05, Newyork 56.61 — 56.81, Milan 309.25 — 311.25, Dunaj 7.9075 — 8.0275, Budimpešta 9.935 — 9.965, Berlin 13.5374 — 13.5574, Bruselj 7.915 do 7.945.

Dunaj. Beograd 12.45625 — 12.49625, Berlin 168.95 — 169.45, London 34.445 — 34.545, Milan 38.67 — 38.77, Newyork 7.0715 do 7.0965, Pariz 27.7525 — 27.8525, Praga 20.95 do 21.03, Curih 136.86 — 136.88; dinarji 12.43 — 12.49.

Curih. Beograd 9.135, Berlin 123.883, London 25.2475, Newyork 5.18, Praga 20.35, Milan 28.34, Praga 15.365, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.24, Dunaj 73.5.

Trst. Beograd 32.075 — 32.375, Dunaj 253.25 — 259.25, London 89 — 89.20, Newyork 18.24 — 18.30, Curih 352 — 354; dinarji 31.85 — 32.35.

Elektri.

Ljubljana. Celjska posojilnica 164 — 0, Ljubljanska kreditna 135 — 0, Prastrediona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Strojne 0 — 70, Večve 133 — 0, Ruše 290 — 300, Stavbna 56 — 0, Sežir 104 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda promptna 401.5 — 402.5, kasa 401

Iz življenja in sveta

Desetletnica boljševiškega režima

Letos praznujemo boljševiki prvo desetletje svojega obstoja. Že celo leto so se ruski sovjeti pripravljali na ta dogodek z velikim manifestom. Spomenica je namreč povod na javnih mestih in naglašala, da je prvi decenij sovjetskega režima največja in najvažnejša pridobitev za delavstva vsega sveta. Proletariat, pravijo ruski mogotci, ni še nikoli dosegel tako velikega uspeha, ni izšel iz svoje borbe še nikoli tako zmagovit in ni še nikoli in nikjer s takim elanom vdušil protirevolucije v notranjosti, delovanja intervencijskih armad od zunaj ter premagal vseh naprov, ki so skušali ovirati njegov razvoj.

Spomenica posebno povdarja obnovitveno delo režima, ki se je začelo z nacionalizacijo zemljišč in tovarn ter se je udrilo in ukrepilo z zvezo med delavci in kmeti. Vsa notranja nasprotstva je zadržala realno in smoteno delo za gospodarsko obnovo Rusije. Invazija inozemskega kapitala se je s tem temeljito ponesrečila in Rusija se je otrsela velikanskega bremena carističnih dolgov in dolgov vlade Kerenškega.

Manifest povdarja v nadaljnjem tudi naloge, pred katerimi stoji boljševiški režim, če hoče izpolniti vse svoje dolžnosti in obveznosti. Revščina bo treba premagati, kulturni nivo dvigniti, treba bo ustvariti novo tehniko in preurediti vas na podlagi kolektivnega gospodarstva. Razume se, da bo spričo vseh teh reform moral privatni kapital čisto v ozadje, istočasno pa bo treba paziti, da se izkorenini kvarni birokratizem.

Ob 10 letnici oktobrske revolucije je nadalje sklenil centralni odbor sovjetskih republik, da postreže delavcem z novo objubo. Ustvariti hoče prehod od 8urnega k 7urnemu delavniku, ne da bi pri tem trpele delavske mezde. Med napovedanimi reformami sovjetskega zakonika je najvažnejša določba, ki povdarja, da je treba odpraviti smrtno kazen za vsa zločinstva, izjemši zločine, ki se nanašajo na varnost države in vojaštva in na zločine roparskih tolp.

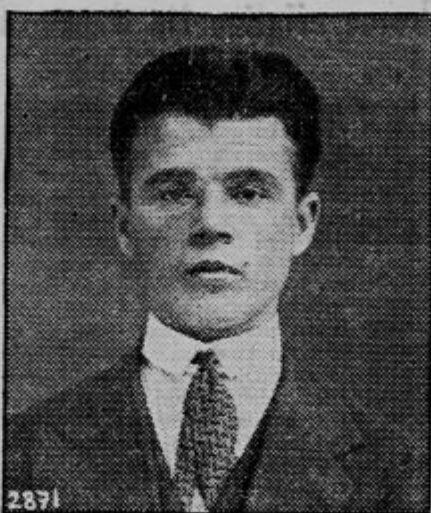
Predsednik sovjetskih ruskih komisarjev Rikov je imel velik ekspozé o notranjem in zunanjem položaju sovjetske Rusije. Povdarjal je, da se je sovjetska Rusija v prvih desetih letih svojega obstanka mukoma borila za svoj tehnični in kulturni napredek, katerega so silno otežkočale zunanje inozemske države. Vendar je dokazano, da je proletarska revolucija dosegla historično zrelost. To izpričujejo delovne množice, ki pomagajo v Rusiji ustvarjati državno upravo.

Med najnovejše naloge nove Rusije spada v prvi vrsti popolna obnova države. Mir je temeljna točka za nadaljni

razvoj sovjetske Rusije. Država bo tudi polagala primerno važnost na gospodarstvo in na zvezo z inozemstvom. Socialistični sistem bo po naziranju Rikova zmagal, čeprav bo boj še trd.

V drugo desetletje stopa sovjetska Rusija polna zaupanja v bodočnost in z zavestjo, da stoji pred težkimi nalogami. Glavni cilj današnje Rusije je ustvaritev socialistične družbe, ki bo prekosila in nadvladala strukturo družbe v drugih deželah. Sovjetska Rusija se zaveda, da mora izvršiti še težka dela. V notranjosti dežele je treba temeljito popraviti ceste, uvesti in pomnožiti nova prevozna sredstva, v prvi vrsti avtomobile, in ustanoviti v ta namen veliko tvornico za vozila. Moskovska vlada je že dovolila potreben kapital, da se načrti realizirajo, inozemstvo pa bo prispevalo samo tisto, česar Rusija še ne more sama proizvajati.

Svečanosti bodo seveda trajale delj časa ter imajo v prvi vrsti propagandni namen: potrditi zaupanje in vero prebivalstva v stabilnost današnjega režima.

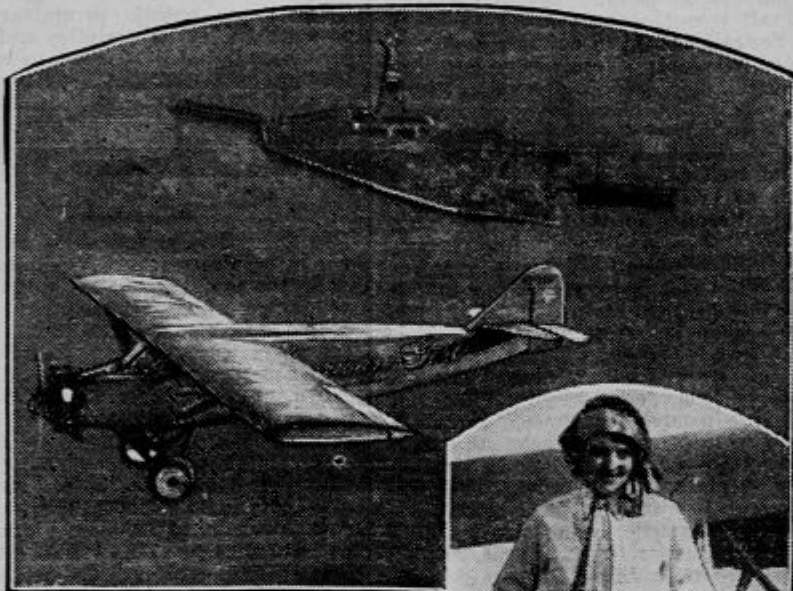


Alcibijad Bebi

morilec poslanika Cena bega.

Na 2. strani priobčujemo zanimive informacije našega praškega dopisnika o ozadju praškega umora.

Nočni polet nad Oceanom



«American Girl»

leti nad spomenikom Svobode v newyorškem pristanišču (v ozadju). Na desni: miss Ruth Elderjeva in njen spremljevalec pilot in navigator Georges Haldeman.

Letalka Ruth Elderjeva tako-le popisuje svoje občutke, ki so jo navdajali na poletu čez Atlantski ocean:

V noči od torka na sredo je bila vožnja naravnost divna. V sredo zvečer pa je zašla «American Girl» v vihar, kateremu se je skušala izogniti s tem, da se je dvignila 3500 m nad morje. Okoli 9. ure ponoči je začel divjati orkan. Celo noč sva se borila s Haldemanom, da premagava zlovesče sile, ki so naju hotele uničiti. Atmosfera je bila taka, da sva obupavala ter sva skoraj izgubila nado, da prideva živa iz tega pckla. Boj je trajal celih 8 ur. Proti jutru, v četrtek, je letalo izpremenilo svojo smer in pritisk, ki ga je izvajal benčin, je padel na ničlo. Smatrala sva že, da sva izgubljena. Tedaj pa se je pojavila rešitev v podobi nizozemskega parnika. Brž sva se spustila nad vodo in sva se izkrcala blizu «Barendrecht». Komaj sva bila na varnem, ko je letalo eksplodiralo: pogotitli so ga plameni.

Eksplozija bencinskega tanka ni raznesla samo stroja, temveč celo letalo. Uničene so bile dragocene modne obleke, ki sva jih imela na krovu ter sva jih hotela razstaviti v Parizu. Tudi kaseto za lichenje so požrli valovi. Sploh sta

miss Elderjeva in Haldeman odnesla samo zdravo kožo — vse drugo je požrl Ocean.

Kakor vse drugo, so zapadli pogubi tudi dragoceni Haldemanovi instrumenti, zaradi katerih se je baš izvršil ta polet. Podjetniki, ki so financirali polet

«American Girl», so oškodovani za visoke vsote, vendar upajo, da njihova propaganda ni bila zaman, kajti letalka in navigator sta postala baš po svoji nezdobi zelo popularna. In baš to je, kar so Američani v prvi vrsti hoteli doseči ter izkoristiti za lastno reklamo.

Če solnce sije

danes, še ni msliti, da letos ne bo mraza. Izostal ne bo, zato hitro po tople suhne in ulstie, ki so najlepši, najboljši in najcenejši pri trvdki DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Katastrofa dveh parnikov v newyorškem pristanišču

V bližini Newyorka se je pred nekaj dnevi zgodila težka nesreča na morju. Francoski parnik «Paris», last družbe «French-Line», je zavozil pri izhodu iz newyorškega pristanišča v norveški tovarni parnik «Besseggen», ki se je bil zasidral v bližini znanega spomenika Svobode. Katastrofa se je zgodila ponoči ob 1.30. Francoski parnik je mislil, da plove norveška ladja mirno naprej in da se mu bodo Norvežani pravočasno umaknili. Šele v poslednjem trenutku, ko je bilo že prepozno, je poveljujoči kapitan spoznal, da je katastrofa neizbežna.

Norveška ladja je bila natovorjena s sladkorjem. Na parniku je nastala strahovita panika, kajti francoski kolos ga je prekal na dvoje in parnik se je v 15 minutah potopil. V zadnjem hipu so s «Paris» spustili v morje motorni čoln za reševalne akcije, ki je nudil norveški posadki prvo pomoč.

Na norveški ladji je bilo 31 oseb, 7 jih je utonilo, ostale so rešili. Seveda bo francoska družba morala poravnati vso škodo in povrh izplačati odškodnino družinam pomorščakov, ki so zaradi trčenja utonili.

× **Raspailova stoletnica.** Letos je sto let, odkar je F. V. Raspail objavil spomenico o ustroju in razvoju lista, torej nauk o celicah. S tem je bil Schwannov predhodnik. Biot in Persoz sta pozneje podčrtala njegovo geslo: omnis cellula e cellula (vsa ka stanica nastane iz stanice). Raspail je soustanovitelj celularne patologije. Poleg politike se je ta botanik zanimal za medicino ter izvajal antisepsijo pred Pasteurjem. Dotaknil se je mnogih idej, ki so jih kasneje izobličili Robin, Broca, Virchow i. dr. Najmanj sreče je imel v meteorologiji in kozmologiji.

× **Politična zaslepljenost.** Newton (1642 — 1727), Volta (1745 — 1827) in Laplace (1749 — 1827) so dosegli letos stoletnice. O teh dogodkih je ondan govoril v Comu genovski profesor Porro ter v nič dejal angleškega in francoskega učenjaka. Med prvoborci zvezdoslovja je predavatelj posvsem zamočlal francoska imena kot Lacaille, Lalande, Delambre, Picard, pretirava pa pomen svojega rojaka Schiaparellija. Nasel pa se je vendar pošten Italijan, Boccardi, ustanovnik turinskega observatorija, da je javno ošibal tako politično pristranost.

× **Električno čudo.** V Newyorku razkazujejo pravzato električno čudo, ameriško konstrukcijo električnega mehanizma, katere je razstavila «Westinghouse Electric and Manufactory Company». To čudo je električni mož. Aparat reagira na zvok človeškega glasu, hodi in se priklanja, odpira vrata, prižiga luč in tudi pometa, z avtomatično metlo kakopak...

Dijaško življenje

Gibanje srednješolskega dijaštva v Sloveniji

Srednješolsko vprašanje se je začelo pri nas v Sloveniji šele po svetovni vojni. Avstrija je namreč bila mnenja, da se srednješolci vobče ne sme javno udeleževati. Radi tega je bilo vsako javno organiziranje zabranjeno. Po svetovni vojni pa se je začel srednješolec prav pridno organizirati. Na temeljih Saveza jugoslovenskih srednješolskih združenj, ki je bil osnovan leta 1919 v Celju, se je osnovala v Ljubljani Zupa za Slovenijo, ki se je posebno v zadnjih treh letih prav lepo razvila.

V naslednjem podajamo statistiko vseh društev, ki so danes včlanjena v Zupo za Slovenijo.

V Ljubljani: SJSU «Preporoda», v katerem so organizirani napredno - nacionalni dišaki vseh srednjih šol v Ljubljani.

V Celju: «Sloga» na državni realni gimnaziji in «Korotan» na državni trgovski šoli.

V Novem mestu: «Prosveta» na državni gimnaziji.

V Mariboru: SJSU «Sidro» na trgovski akademiji in «Napredek», v katerem so včlanjeni gojenci tamšnje gimnazije in reške.

V Kranju: Dijaški odsek Sokola v Kranju na državni gimnaziji.

Iz statistike je razvidno, da dišaki v Pljuju, Murski Soboti in Kočevju še niso organizirani. Organizirane srednješolce čaka torej še težka naloga, posebno ker so nekatere šolske oblasti še vedno prepričane, da se srednješolec ne sme javno udeleževati. Vendar je upati, da se bo organizacija kmalu posrečila, kajti oblasti v južnejših pokrajinah organiziranja ne samo dovoljujejo, ampak ga celo pospešujejo. Zato ni dvoma, da bodo tudi v Sloveniji kmalu izginili predsodki o organiziranih srednješolcih ter da se jim bodo organizacije dovolile.

Tovarišem srednješolcem!

Kulturno - znanstveni odsek SJSU «Preporoda» bo začel te dni s svojim delom. Tovariši načelniki je sestavljal obširen delavni program. V prvi vrsti se bodo vršila redno vsako soboto ob 18. uri predavanja za vse člane «Preporoda». Predavali bodo samo priznani gg. predavatelji in sicer o najaktualnejših temah današnjega časa. Poleg teh predavanj bo prirejal odsek še posebno predavanja iz sodobne umetnosti in znanosti, namenjena specialni izobrazbi članov odseka.

Da spoznajo naši člani slovensko zemljo, njene zanimivosti in njeno zgodovino, bo priredil odsek ciklus literarnih in poučnih izletov pod vodstvom gg. profesorjev.

Poleg tega bo odsek organiziral deklaratorski tečaj, ki bo imel nalogo vzgojiti več dobrih deklaratorjev za recitacijske večere. Vsem članom bo na razpolago tudi brezplačno govorniška šola.

Vse tovariši, ki streme po samovzgoji in po samozabrazbi, vabimo k vstopu v naše vrste Zdravo!

Prvi redni sestanek za vse članstvo «Preporoda» se bo vršil v soboto, dne 22. t. m. ob 17.45 v areni Narodnega doma (soba Jadrana). Predaval bo g. dr. Bajić o temi: «Problem svetovnega mira I». Predavanje se bo na drugem sestanku nadaljevalo, zato opozarjamo vse tovariše, da ne zamude prvega dela.

Po predavanju se bo vršil redni občni zbor kulturno-znanstvenega odseka in vpisovanje. Pridite točno! Zdravo!

SJSU «Preporoda».

Prvo glasilo jugoslovenskega srednješolskega dijaštva iz Slovenije

Jugoslovensko srednješolsko dijaštvo iz Slovenije do sedaj še ni imelo svojega glasila, dasi ga je nujno potrebovalo. Veliko potrebo srednješolskega lista je občutila največ organizacija, ki je imela dnevno opravka s srednješolci, to je SJSU Zupa za Slovenijo v Ljubljani. Zato je že lani pričela s propagando med dijaštvom za izdajo lastnega glasila. Letos pa je začela z resnim delom.

S pomočjo svojih prijateljev se je osnoval poseben konzorcij, ki je pred dnevi že izdal 1. številko «Jugoslovenskega srednješolskega». Kakor ime lista pove, je to glasilo vseh nacionalno mislečih srednješolcev.

«Jugoslovenski srednješolci» bo izhajal vsak mesec in bo prinašal idejne, poučne in organizatorične članke za srednješolce. Poleg tega bo prinašal tudi poročila o delovanju srednješolskih organizacij. Zanimiv bo zlasti literarni del lista, kateremu so dali dišaki ime «Naše delo». Uvodni članek za to rubriko je napisal naš odlični pisatelj g. Vladimir Levstik. List bo imel med svojimi sodelavci mnogo naših odličnih mož, ki bodo svoji mladini kazali pot v življenje.

Upamo, da bo naša javnost z zanimanjem sprejela glasilo in ga pridno naročala ter tako moralno in materialno podprla našo mladino.



Najboljše, najtrpejše zato najcenejše.

Arkadije Averčenko:

Avtobiografija

Petnajst minut preden sem se rodil, še nisem vedel, da bom prišel na svet. To povsem brezpomembno opazko napravim zato, da bi se za četrto ure umaknil vsem slavnim možem, katerih življenjepisi, polni dolgočasne enostavnosti, se vselej začnejo s trenutkom, ko so se rodili. Torej, da začnemo.

Ko me je babica ponesla pred mojega očeta, me ta pregleda z izrazom dobrega poznavalca in vzkligne:

— Cekin staviš, da je dečko!
— Stari lokavi lisiak, — sem rekel zase, — ti hočeš staviti, ko veš, da ne boš izgubil!

S tem razgovorom se je začelo najino poznanstvo in potem tudi najino prijateljstvo.

Ko sem se razgledal po svoji okolici, sem najprvo sklenil, da zrastem. In raste sem tako pridno, da sem nekega lepega dne, ko mi je bilo približno osem let, doživel, da me je oče prijel za roko in me je peljal na ulico, po kateri sva jo nekam mahnila.

— Kam me vodiš, za vraga? — sem ga vprašal, prostodušno, kakor je moja navada.

— V šolo, da se boš učil!
— Glej, glej! Nočem se učiti.
— A, zakaj?

Da bi prekinil vsak nadaljni razgovor, sem mu rekel to, kar mi je najprej pri-

šlo na um:

— Bolan sem!...

— Kaj pa te boli?

V mislih sem prešel vse čute in sem izbral najnežnejšega:

— Oči!

— Zares? Pojdiva k zdravniku!

Ko sva bila pri zdravniku, sem se zaletel vanj, v nekega njegovega pacienta in sem prevrnil mizo.

— Dete, ti pač ničesar ne vidiš?

— Ničesar, — sem odgovoril in zamolčal konec stavka, ki mi je bil v mislih: — ničesar dobrega v učenju.

In tako sem se ubranil mučenja v šoli.

★
Glas o tem, da sem slaboten, bolehen deček, da se ne morem učiti, se je širil čedalje bolj, največ po mojem prizadevanju.

Moj oče, ki je bil trgovec, mi obračal name nikake pažnje, ker je bil ves zaposlen s svojimi načrti in projekti, s katerimi se je skušal čim prej obglaviti. To so bile sanje njegovega življenja, pa se mora priznati, da je to dobremu starcu odlično, da, vzorno uspešno! Uspešno mu je s pomočjo cele vrste lopovov, ki so mu kradli, strank, ki so kupovale samo na dolg, in požarov, ki so uničili ono malo robe, kolikor je niso odnesli lopovi in stranke.

Ostal bi bil nepismen človek, ako ne bi bilo prišlo moji starejši sestri na um, da se je pozanimala za mojo vzgojo.

Ko mi je bilo petnajst let, mi reče

oče, ki se je tedaj s tugo v srcu poslovil od lopovov, strank in požarov:

— Ti moraš postati uradnik!

— Ali, saj vendar ničesar ne znam!

— Sem mu odgovoril in sem s tem zavzel stališče, ki mi je zagotovilo popoln in trajen mir.

— Neumnosti! Sergejuška Selzer ni starejši od tebe, pa je višji uradnik.

Ta Sergejuška je bil težko breme za moje življenje. Majhen, navihani, požrešen Svaba, naš sosed. Od prvih dni mojega detinstva so mi ga vedno navajali za vzor natančnosti, marljivosti in reda.

Spominjam se prvega dne svojega dela v novi službi, v neki posredovalni pisarni, kjer je vse dremalo.

Ob osmih jutraj sem šel tja in sem našel človeka v telovniku in v srjaci, ki je bil zelo vlijuden in skromen.

— To je gotovo predstojnik, — sem si mislil in sem mu ponudil roko.

— Kako je?

— Ni slabo. Izvolite sesti. Da se malo pogovorimo.

Bil mi je simpatičen. Ko sem si prižgal cigareto, sem začel razgovor o svoji bodoči karjeri.

Tedajci pa se začuje za najinim hrbotom piskav glas:

— Ali, ti lenuh, niti prahu nisi zbrisal z moje pisalne mize!...

Oni, ki sem ga imel za predstojnika, skoči ves prestrašen in žurno zgrabi čunjo za brisanje prahu. Uradni glas mladega človeka, ki je bil vstopil, me

uveri, da stoji pred menoj moj bodoči predstojnik.

— Dober dan, — sem rekel. — Kako se imate?

Spriateljila sva se takoj; med tem nisva niti opazila, da je stopil v sobo starejši gospod. Ta zgrabi mladeniča za rame in kriknje:

— Aha, tako pripravljáš akte, nedolžnejši ti! Na mestu te zapodim, če boš tako lenuhari!

Gospod, ki sem ga smatral za višjega uradnika, prebledi, tožno skloni glavo in odide k svoji pisalni mizi. Pravi predstojnik pa se zavali v naslanjač in me začne resno izpraševati o mojem znanju in mojih sposobnostih.

— Kakšen tepec sem, — sem pomislil, da ne vidim takoj, kdo so ti ljudje, s katerimi sem se razgovarjal. Pravi predstojnik je ta človek. To se vidi na prvi pogled.

V tem trenutku se začuje v predsobi nekakšen šum.

— Poglejte, kaj je to? me zaprosi predstojnik.

Ubog striček je prišel, ki slači suknjo.

«Ubogi striček» pa vstopi tisti mah in zavpije:

— Devet je že minilo, a nihče izmed vas se še ni dotaknil dela! Temu škandalu moram napraviti konec...

Človek, ki sem ga imel za predstojnika, skoči iz naslanjača kakor žoga, a mladenič, ki ga je oni malo poprej nazval lenuha, mi reče zaupno na uho:

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjudni in krediti vsake vrste, eskompt in inkasno menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Brzojavke: Kredit. Ljubljana. Telefon št. 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806.

Naši onstran granic

p— Odhod šolskega skrbnika Reina. Ne pričakovano je prišel v Trst odlok, s katerim je šolski skrbnik Reina premeščen v Sicilijo na višje službeno mesto. Vodstvo primorskega šolstva je imel v rokah ves čas, odkar se je po uvedbi civilne uprave ustanovilo v Trstu šolsko skrbništvo. Oč. hajajoči šolski skrbnik je bil zloje, ki ima na svoji vesti mučenje našega narodnega šolstva. Po njegovih predlogih in nasvetih, katerim so bili prosvetni ministri v Rimu edino le izvrševalci, se je začel izganjati naš jezik iz naših ljudskih šol. Šolska reforma fašističnega prosvetnega ministra Gentileja je, kolikor se je prav posebej nanašala na naše šolstvo, zrastle na Reina novem zelniku in po njegovem prizadevanju so izginile celo tudi še one »dodatne ure«, v katerih naj bi se bil neobvezno poučeval naš jezik. Kar je bilo še našega na srednjih šolah, idrijska realca, slovensko učiteljske, premeščeno v Tolmin, slovenska gimnazija, vse je izginilo, da danes ni prava čista nič več, da ni ne duha ne sluha o nekdanji tako lepo razvitem našem šolstvu. In naše učitelstvo! Hujšega, zagriženjega sovražnika, kot mu je bil šolski skrbnik Reina, ni imelo nikdar. Vsa priganjanja, opuščenja, premeščanja v stare italijanske provincije: vse to je delo šolskega skrbnika Reine. Šolski skrbnik Reina se je v ožji poslovilni okoliščini lahko takole pobahal: »V stiki z Julijko in furiansko šolo sem ojačil prepričanje, da so samo iz šole, ki je zla in hotela vzgojevati po italijansko, izšli možje velike zmagovite vojne in meščanske prevrata v letu 1922, in da bo taka šola, ki ima tako plemenite tradicije in tako visoko zavest svojega poslanstva, tudi v bodoče, kakor je doslej, izpolnjevala imenitno poslanstvo, ki ga ji je poveril režim v tej obsejni ni deželi. To absolutno prepričanje bom s hvalečnostjo bivšega bojevnika, z uverjenjem fašista, s ponosom Italijana in vestnostjo državnega funkcionarja izrazil ekselenciji našemu ministru, kateremu poročam, da so šole tržaške, kvamerske (reške), furlanske, gorisške, istrske in zadrške provincije zelo zaslužne za domovino in da se more režim slej ko prej trdno zanašati nanje.»

p— Vse slovenske učiteljice bodo v kratkem odstranili iz šole. To napovedujeta zopet tržaški Cobol in »Popolo«. Šola je fašistična in v njej sme delovati le učiteljice pravga fašističnega duha. »Drugorodni učitelji ne prihajajo v poštev pa če so še tako udani režimu. Vsi se morajo odstraniti!«

p— Izmozgavanje ljudstva za vojaške aeroplane. Poročali smo že na kratko, kak pritisk se vrši na primorsko prebivalstvo, da se bodo zbrale vsote za vojaške aeroplane, ki jih mora podariti kr. aeronavtilski vsaka pokrajina. V tržaški provinciji se je nabrala ali bolje rečeno, izsilila se precejšnja vsota. »Piccolova« zbirka znaša nad 68.000 lir, »Popolova« pa okoli 35.000 lir, skupno torej nad 100.000 lir. Toda vojaški aeroplan stane ni manj kot 230 tisoč lir! Na tržaški prefekturi je bil sestavljen, na katerem se je sklenilo, da je na vsak našin treba zaključiti zbirko do 28. t. m., pete obletnice fašističnega pohoda na Rim. »Il Popolo di Trieste« piše: »Trst in njegova pokrajina morata dati vojno letalo tretji orožni stroki, ki budno brani našo domovino. To letalo, ki bo nosilo ime Trsta, bo moralo biti za našo zrakoplovno zastavo nosa vseh bojnih skupin; namen mu bo, da bo piloto po našem nebu in budno brnilo mejo, ki sta jo Bog in junštvo narodov po stoletjih pričakovanja povrnili Italiji. Meščanstvu mora biti v ponos, da doprinese to malo žrtev, ki je še potrebna v dopolnilo vsote za ta dar italijanski zračni vojski. Zelo veliko jih je še, ki še niso dali svojega prispevka. Čas je, da se ne kaže več kot zamušniki brez volje in zoperni uporniki. Kako je z zbirko za »goriske« in za »istrske« aeroplan, se še ni gotovega ne ve. Goriski prefekt je prav te dni izdal posebno okrožnico na vse poddate, v kateri jim javlja, da se zbirka zaključuje na vsak način z 28. t. m. in jim zabija, naj obenem s krajevnimi fašistič-

nik, ki ga je z vseh strani obdajala step, zbrala družba samih tepcev, umazanih alkoholikov, odpadkov, zavrženih od vsega sveta.

Ko se je rudniška uprava preselila v Harkov, sem se preselil z njo tudi jaz. Čutil sem se prerodjenega na duši in na telesu.

V pisarni sem delal vse narobe in še dandanes ne morem pojmiti, kako so mogli šest let trpeti tako lenega človeka, kakor sem bil jaz, ki mi je delo smrdelo in sem se spuščal v dolge prepire, ne le s predstojnikom svojega oddelka, ampak celo z upraviteljem.

Moja književniška karijera se je začela l. 1903. in je bila, kakor se mi je videlo, vrsta neprestanih uspehov. Najprej sem napisal neko novelo... Potem sem jo nesel v list »Poldan«; pa je bila (in še dandanes smatram, da je bilo to za novelo najbolj važno) objavljena.

Nato sem v dveh letih napisal štiri novele; misleč, da sem dovolj storil za slavo narodne književnosti, sem sklenil, da se dobro odpočijem. Pa je prišlo leto 1905 in me je potegnilo v svoj vrtnec...

Postal sem urednik periodičnega časopisa »Bajonet«, ki je bil zelo cenjen v Harkovu, a zanemaril sem svojo službo. Pisal sem mrzlično, skiciral značaje, popravil krize in dosegel z deveto številko tolikšen uspeh, da me je gubernator Peškov nagradil s 500 rublji globe.

nimi tajniki napnejo vse sil, da se zbere za aeroplan potrebna vsota! In v Istri? Ako bi se prispevalo v kamenju, bi še šlo...

Radio

Izveček iz večernih programov

DUNAJ (517 m 5 kw), LONDON (Darenty 1604 m 25 kw), PRAGA b(349 m 5 kw), STUTTGART (379 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), BRNO (441 m 3 kw), RIM (450 m 12 kw), LANGENBERG (469 m 25 kw), BERLIN (484 m 4 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), DAVENTRY (492 m 12 kw), ZAGREB (310 m 0.7 kw).

Četrtek, 20. oktobra.
DUNAJ 20.05: Poljuden orkestralni koncert. (Uvertura, valčki, korčnice itd.)
PRAGA 19.30: Simfonični koncert češke filharmonije. — 1. R. Strauss: Don Juan. — 2. Dvojak: Serenada. — 3. Beethoven: Simfonija št. 7.
LONDON 20.15: Haydnove klavirske sonate. 22.35: Koncert A. Baxovih novih skladb.
STUTTGART 20: Prenos iz Langenberga; pozneje recitacijski večer.
FRANKFURT 19.30: Verdi: »Rigoletto«. (Iz opere.)
BRNO 19.30: Prenos koncerta iz Prage.
RIM 20.40: Večerni koncert lahke glasbe.
LANGENBERG 20: Koncert. — 1. Schumann: Uvertura. — 2. Salo: Španska simfonija za violino in orkester. — 3. Tri arije. — 4. Brahms: Simfonija.
BERLIN 20.30: Simfonični koncert. — 1. Mozart: Simfonija v G-duru. — 2. Mahler: Simfonija št. 4.
ZAGREB 20.30: Koncertni večer. Nato prenos iz Velike kavarne.
VARŠAVA 20.30: Večerni koncert.
MOSKVA 19.55: Bizet: »Carmen«. (Iz eksperimentalnega teatra.)
DAVENTRY 20.30: Simfonični koncert, nato koncert seksteta.

Petek, 21. oktobra.
DUNAJ 20.30: Kleistova proslava. — 1. Novele. — 2. Drama »Razbiti vrh«.
PRAGA 20.10: Mešan večer.
LONDON 20.15: Haydnove klavirske sonate; nato simfonični koncert.
STUTTGART 20: Simfonični koncert. — 1. Weingartner: Zabavna uvertura. — 2. Beethoven: Simfonija št. 8, v F-duru. — 3. Schumann: Simfonija št. 1.
FRANKFURT 19.45: Novosti iz znanosti in tehnike. (Predavanje.)
20.15: Komorna glasba. — 1. Saurisch: Sulta za pihala. — 2. Mouquet: Pet komadov za flavto in klavir. — 3. Blumer: Sekstet za pihala. Nato koncert veselih pesmi in duetov.
BRNO 20: Koncert italijanskih pesmi.
RIM 20.40: Vokalen in instrumentalni koncert.
LANGENBERG 20.30: Zabaven večer.
BERLIN 20.30: Stari valčki.
ZAGREB 20: Orkestralni koncert novjših suif.
VARŠAVA 20.15: Prenos koncerta iz Filharmonije.
DAVENTRY 19.45: Koncert lahke ruske glasbe; nato vojaška godba.

Sobota, 22. oktobra.
DUNAJ 19.45: Lehar: »Eva«, opereta. — Koncert za ples.
PRAGA 20.10: Koncert lahke glasbe.
LONDON 20.45: Pevski koncert, nato koncert na orglah.
STUTTGART 20.15: Komorna glasba. — 1. Schumann: Sonata za violino in klavir, op. 105. — 2. Schubert: Godalni kvartet v A-molu.
FRANKFURT 20.15: Mešan večer.
BRNO 19: Orkestralni koncert. (Nadaljevanje ob 20.)
21: Koncert pevskega društva »Foerster«.
RIM 20.30: Prenos iz gledališča.
LANGENBERG 21: Tolstoj: »On je vsega kriv«.
BERLIN 20.10: Joh. Strauss: »Dunajska kri«, opereta.
ZAGREB 20.30: Koncert lahke večerne glasbe.
VARŠAVA 19.15: Koncert za mladino. — Mozart, Haydn, Neruda, Schubert, Schumann. Večerni koncert.
MOSKVA 20.25: Poljuden orkestralni koncert.

Pogajala sva se o višini vsote kakor dva mešetarja. Bil sem pri njem najmanj desetakrat. In pri vsem tem mu ni uspelo, da bi mi izvel denar. Tedaj mi razžaljen reče:

— Eden naju dveh mora zapustiti Harkov.

In moral sem odpotovati... ali šele potem, ko sem bil izdal tri številke časopisa »Meč«, ki je bil tako popularen, da dobi njegove izvide celo v Narodni knjižnici.

V Petrogradu sem prišel ravno ob Novem letu. Ulice so bile razsvetljene, okrašene z zastavami in raznobirnimi robci. Ali tokrat nočem ničesar govoriti. Molčati hočem, da se ne bi zdel omikan.

Moji prvi koraki so tesno združeni s časopisom »Satrikom« in še dandanes mi je ta lepi veseli list (šest rubljev letno, tri rublje polletno) drag kakor rodno dete.

Njegov uspeh je bil moj uspeh; s ponosom lahko rečem, da je malo naobražencev, ki ne bi poznali našega »Satrikone« (6 rubljev letno, 3 rublje polletno).

Sedaj sem prišel do najnovejše epohe svojega življenja, a nočem govoriti ničesar. Vsakdo bo sam razumel, zakaj prestanem.

Iz občutljive in razžaloščene, skoro že bolne skromnosti hočem molčati...

Ustanovni občni zbor

»Organizacije praktičnih elektro in strojnih tehnikov« se je vršil v nedeljo 2. t. m. na tehnični srednji šoli v Ljubljani. OPEST je nastala potom združenja organizacije absolventov elektrotehniške z org. absol. strojne delovodske šole v Ljubljani, katere so se razšle v svrhu skupnega smotnega delovanja. Društvo, ki predstavlja torej času primerno stanovsko organizacijo, šteje že sedaj 130 članov iz raznih krajev države, ima tudi garancijo, da bo odbor lahko deloval z mnogo boljšim učinkom za zboljšanje splošnega položaja na gospodarskem kakor na prosvetnem polju.

Izdajati hoče širše svoj tehnični list, kateri bi vodil člane vzporedno z napredujočo elektro in strojno tehniko; prirejal se bodo predavanja in diskuzijski večeri. Prav tako bo tudi na razpolago precejšnja knjižnica, ki je že v polnem razvoju. V doglednem času bo odbor ustanovil posamezne krajevne odseke, kjer se nahaja vsaj 5 članov; n. pr. v Mariboru, Zagrebu, Beogradu, Jesenicah itd. Zaradi tega je vabljeno vse tehnično uradništvo, poslovodje in delovodje s primerno predizobrazbo, ki imajo smisel za napredek, naj pristopijo k organizaciji. Isto velja tovarnišem, ki imajo le predpogoje, a še nimajo take mesta.

Raznim industrijskim podjetjem, zasebnim kakor državnim pa bo potom te organizacije omogočeno dobiti svoje tehnično osebo iz naših vrst. Vsekakor bo odbor, ki pozna svoje tovaršje, gledal na to, da se bo željam podjetnikov popolnoma ugodilo ter priporočal eventualno vsaj primernega mlajšega tovaršja absolutista kot praktikanca. Le tak se bo najlažje uvedel v določeno stroko ter se tem potom vzgoji v kratkem času domače vodilno tehnično osebo.

Odbor se je konstituiral sledeče: M. Dobovišek, predsednik, A. Varšek, podpredsednik, J. Gabrovšek, tajnik, V. Dolinar, blagajnik; A. Eckert, M. Dobieret, J. Weib, O. Rajnar, A. Kuštrin. Nadzorstvo A. Brinovec, A. Makovec, Fr. Ameršek.

Dopisi in prijave se naj naslovi na tajništvo OPEST, Ljubljana VII, Frankopanska ul. 27.

Občni zbor Glasbene Maticе v Celju

Celje, 17. oktobra
Ob udeležbi, ki so jo celjska kulturna društva že valjena, se je vršil pred dnevi občni zbor celjske Glasbene Maticе. Po zdravilnih besedah predsednika g. ravnatelja Grudna, ki spretno in požrtvovalno vodi društvo od njegovega obstoja, je podala tajniško poročilo o preteklem poslovnem letu tajnica gđ. upravitelja Ivanka Zupančičeva.

Šolsko leto 1926/27 se je pričelo dne 1. septembra 1926 ter se končalo na Vidov dan dne 28. junija 1927. Na zasedanju je bilo 220 gojencev in gojenk. Učiteljski zbor je štel 7 oseb. Poučevali so: g. ravnatelj Karel Sanci in gđ. Blanda Heller violino, ga Sanci in ga. Božičeva klavir, g. Kuntara kot pomožni učitelj klavir, g. Kindelhorfer klarinet in g. C. Pregelj mladinsko petje in teorijo. Ukovina za razne predmete je znašala za nižjo stopnjo 60 Din, za srednjo 70 Din in za višjo 80 Din.

Tekom šolskega leta se je vršilo 6 rednih odborovih sej, na katerih so se obravnavale tekoče mnogobrojne zadeve glede pouka, koncertnih prireditvev, finančnega vprašanja itd. Od leta do leta se vedno bolj kaže, da ima Glasbena Matica že trdno podlago, ker uživa spoštovanje učiteljskega ter upoštevane njeh dela po občinstvu. A tudi finančno se je dela po omogla. Zasluga za to gre odboru ter g. ravnatelju Sanci, pod čigar vodstvom so se dosegli že tako lepi uspehi. Z vsemu in veseljem se je na zasedanju gojilo tudi mladinsko petje. G. učitelj

Recept za „Cafe-Liqueur“

z inventarjem vred prodam, eventualno želim zvezo s tovarno te stroke, v svrhu izdelave istega.

Dopise na ogl. oddelek „Jutra“ pod šifro „Special“.

KDOR SE ZANIMA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO

NAJ BERE ANTON MELIK

KOLONIZACIJA LJUBLJANSKEGA BARJA

IZDALA KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI.

Lokomobila

s pregreto paro, trdkke Wolf, 58 do 75 HP izborna ohranjena, še v obratu, zaradi povečanja obrata

10831

naprodaj pri opekarni v Račju.

Do 5000— Din nagrade

dobi, kdor preskrbi trgovsko naobraženemu gospodu z večletno bančno in industrijsko prakso na vodilnem mestu, mesto komercialnega vodje, šefa knjigovodstva ali kaj sličnega.

Ponudbe na ogl. odd. „Jutra“ pod „Nagrada za službo.“

10937

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priloga svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Pokopali smo svojega člana

Mihaela Korberja

notarja v Mariboru

ki je bil do svoje smrti zvest mladinskim triglavskim idejam!

Starešinska zveza „Triglava“ v Mariboru.

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

V srednje veliko tkalnico sprejememo takoj

spodobnega tkalca

Ponudbe na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11, pod „Za 13.810“

Polnojarmerik

hitro tekoči (Schnellgatter) vsaj

70 cm premera, malo rabljen,

v najboljšem stanju, najmodernejši in komplet z vsemi priključnimi in načrti — se kupi.

Ponudbe na upravo lista pod št. 888.

10739-a

Anton Janežič

knjigovoznica, črtnica, industrija trg. knjig in šolskih zvezkov

Ljubljana, Florjanska ul. 14

Priporoča:

svojo stalno zalogo mnogovrstnih salda-konti, štrac, journal, šolskih zvezkov itd.



Smrekovega ljubja

(čresla)

kupimo nekaj vagonov. Ponudbe na

Osječka tvornica usnja d. d.

Osilek (dolnji grad).

C. Phillips Oppenheim:

Milijonar brez denarja

»Dragi, velečlenjeni gospod Bliss!« je vzkliknil. »To je pa res nevsakdanje veselje. Prosim, sedite v ta naslanjač — takoj pošljem po cigarete.«

»Hvala!« Bliss si je primaknil preprost lesen stol in je sedel k pisalni mizi. »Ne maram naslanjača in tudi pušil ne bom. Prišel sem po opravku, ki je zame silno važen.«

»Tako, tako. Prejkone zaradi hannoverstreetskih hipotek? Davi sem dobil sporočilo.«

»Pustite me s hipotekami pri miru! Saj veste, da se ne menim za to, kako nalagate moje imetje, in da se v takih stvarih povsem zanesem na vas. Bodočih deset mesecev me bo to še manj zanimalo nego doslej.«

Odvetnik je pričakuje pogledal razburjenega gosta.

»Povejte mi,« je nadaljeval le-ta, »kaj storite odvetniki, kadar kdo vaših poverjencev odpotuje v notranjo Afriko ali pa se odpravi na severni tečaj, tako da vam za leto dni izgine iz dosega? Mislim, da mora podpisati nekakšno listino, ki naroča odvetniku, naj v klientovi odsotnosti upravlja njegove posle. Jeltite?«

»Pooblastilo mislite?«

»Da, da! Brž napravite takšno pooblastilo na moje ime!«

William Crawley je debelo pogledal. Zakašljal je kakor v zadregi.

»Bojim se, dragi gospod Bliss, da podcenjujete dalekosežnost take listine. V najinem primeru ne bi pomenila nič manj kakor neomejeno razpolaganje z imetjem, ki danes ta dan presega vsoto štirih milijonov funtov sterlingov.«

»Vraga, saj je vendar vaš posel, da jemljete odgovornosti nase! Preden odidem iz te pisarne, mora biti pooblastilo podpisano.«

Naročila in vse dopise, ki bi se jih smele, pošiljajte na: **Mali oglasi**, ki jih objavlja v vsaki številki. Najmanjši znesek 50 par. — Najmanjši znesek 10 par. Priročila za 5 par. —

Mali oglasi

Ure pristojbine je uparila le občasno z naročnikom, saj se ne oglasja več. Če vam račun pošlje krajevno Ljubljano, št. 1162.

Mali oglasi, ki služijo v poredovalne in ročajne namene občinstva: waka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 10 par. — Priročila za 5 par. —

Obiti

Slike za legitimacije izdelajo najbolje fotograf Hugo Hübner v Ljubljani, Valvasorjev trg. 196

Ivan Magdič krojač, Ljubljana, Gledališka ulica 7, se pripravlja za jesensko sezono. 30402

Motorna vozila

Wanderer auto trijeletni, s Bosch razsvetljavo, v brezhibnem stanju, valed nabave večjega Wanderer-a ugodno prodam. Naslov pove oglasi odd. »Jutra«. 33153

Auto 4 sedežni, limuzina znamke Opel, ugodno prodam. Naslov pove oglasi oddelku »Jutra«. 33224

Knjige

»Ljubljanski Zvon« letnike 1893, 1895 do 1911 prodam. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33164

Službe dobi

Soferja sprejme tako; po prosto vožnjo »Omnibus«. Najraje takega, ki bi bil solastnik in sofer. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33136

Koncipienta sprejme tako; ali nekaj pometne odvetniške pisarne na delu. Samostojna moč odziva se dalje prakso ima prednost. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Jurist Praga«. 33105

Strojnika za šola mehanike delavnic, dobrega, ki se radarko podjetje. Ponudbe s referencami na poštini predal 55., Split. 33061

Zdravega dekleta 22letnega, starega 16 do 20 let, dobro vzgojenega, skrbnih staršev, sprejme boljše hiša za lahko hišno delo in k dvema otrokoma takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 32981

Natakarico pridno, pošteno, s nekaj kavičev, šelim. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33172

Krepkega vajenca s predpisano kolo izobrazbo na trgovino s mehanikom, sprejemem takoj. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33174

4 zidarje zelo dobre, sprejemem na Kragujevac. Področje pri bori dela, Ljubljana. 33300

Služničad kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje službo v Beogradu, ako se spizne v biro Ekonomije, Beograd, Vlasna 11. 33217

Prodajalke

za trgovino s mešanim blagom, samo dobro računarično, sprejemem takoj. Ponudbe s predpisano kolo izobrazbo na trgovino s mehanikom, sprejemem takoj. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33174

Vrtnarja zmožnega, samostojnega, ki je vešč gojenja rož in zelenjavi, ličim. Osvetljeni so pripravljeni. Event. oddam vsi s vsemi napravami v najem. Regijanti naj se obrnejo na: Parna tuga v Sevnici o. S. 33516

Navigalko

ali spularko sprejemem v delo. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33171

Priprosto dekle 22letno, snailno, staro 20 do 30 let, ki razume kuho in delo, takoj sprejme boljše hiša. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 32982

Mesar. pomočnika pomočnega in zanesljivega, ki se dobro razume v sekanja in prekajanje mesa, sprejme Andrej Prime, mesar, Florjanska ulica 40, Ljubljana. 33199

Šiviljo dobro pomočnika, sprejemem takoj. Hranim in stanovanje v hiši. Plaša 300-400 Din mesečno. Nata Protnekar, modni salon, Mladencova, Srebrja. 33215

Šivilje za damsko plašče, prvovrstne, sprejme modni atelje Jov. Bajek, Selenburgova ulica 7, I. nad. 33215

Kurjača izprašena, ki je obenem dober klijavinar zanesljivega, sprejme Kolinka tovarna v Ljubljani. 33206

Marljivo dekle katero opravlja vsa hišna dela in zna tudi kuhati, sprejemem k mali družini. Anica Kulterer, Oakovce. 33230

Fiksna plača in provizija Prvovrstni bančni zavod sprejme v vseh mestih drave agline zastopnika za prodajo drž. vrednostnih papirjev na odplačilo, pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na »Publitas«, Zagreb, Gunduličeva 11, pod »Za« 13809. 33219

2 taracerja dobra, sprejemem. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 33018

Briv. pomočnika dobro veščega babilstrjenja (ev. navijanja), sprejemem v novembru. Ponudbe pod »Sprejete na oglašni odd. »Jutra«. 32707

Kroj. pomočnika sprejemem takoj; hrana in stanovanje v hiši. Mihael Urašič, Strahčič pri Kranju. 33236

Drž. nameščeneec 30 let star, šeli znanja s področja, sprejemem v delo. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33232

Učenko ki zna še nekoliko šivati, sprejme šivilja. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33214

Dečka do 16 let starega, sprejemem takoj kot učenca začetnika v tehn. študijsko. Zmožni, ličim. Osvetljeni so pripravljeni. Event. oddam vsi s vsemi napravami v najem. Regijanti naj se obrnejo na: Parna tuga v Sevnici o. S. 33516

Zaslushek Knjigovodja in koreponent slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika — poznavalec jugoslovenskega trga — vrane še kakšno uro zaposlenosti na dan. Ponudbe tudi odrade v knjigovodstvu. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Prostranski zasluhek«. 33180

Zastopnike za vrednostne papirje, za Ljubljano in okolico. Šelim. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 33205

Službe isče Dekle z detele, poštena in pridna, šeli službe kot natakarica in pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33150

2 brivska pomočnika boljši moči, sprejemem. Vprašati pri Butak Maks, brivice in damski friser, v Trbovlje, Slovenija. Službi stalni. 33069

Notarski uradnik vešč vseh pisarniških poslov in strojepliva, šeli krajevni zapeljiva. Nastop lahko takoj. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Vtrajen oob«. 33008

Trgovsko izučen zmožen vseh pisarniških del, sprejemem vsako delo. Cenj. ponudbe pod »Agilim 1000 na oglašni odd. »Jutra«. 32742

Učenko

ki zna še nekoliko šivati, sprejme šivilja. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33214

Dečka do 16 let starega, sprejemem takoj kot učenca začetnika v tehn. študijsko. Zmožni, ličim. Osvetljeni so pripravljeni. Event. oddam vsi s vsemi napravami v najem. Regijanti naj se obrnejo na: Parna tuga v Sevnici o. S. 33516

Zaslushek

Knjigovodja in koreponent slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika — poznavalec jugoslovenskega trga — vrane še kakšno uro zaposlenosti na dan. Ponudbe tudi odrade v knjigovodstvu. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Prostranski zasluhek«. 33180

Zastopnike za vrednostne papirje, za Ljubljano in okolico. Šelim. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 33205

Službe isče Dekle z detele, poštena in pridna, šeli službe kot natakarica in pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33150

2 brivska pomočnika boljši moči, sprejemem. Vprašati pri Butak Maks, brivice in damski friser, v Trbovlje, Slovenija. Službi stalni. 33069

Notarski uradnik vešč vseh pisarniških poslov in strojepliva, šeli krajevni zapeljiva. Nastop lahko takoj. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Vtrajen oob«. 33008

Trgovsko izučen zmožen vseh pisarniških del, sprejemem vsako delo. Cenj. ponudbe pod »Agilim 1000 na oglašni odd. »Jutra«. 32742

Mladenič močan, liče službo stuge, skladišnega delavca ali kaj sličnega. Pisemne ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Posten«. 32596

Kovaški pomočnik šeli službe. Je vojaški prost in nastopi lahko takoj. Pridnosti št. 106. na oglašni odd. »Jutra«. 33162

Strojniki s dolgoletno prakso šeli službe na kakšni parni ali vodni tugi. Vešč sem popravil pri strojih za obdelovanje lesa kakor tudi električnih naprav. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Samostojen stojičnik«. 33177

V lekarniško prakso šeli vstopiti svršenim maturo, s sprejemnim izpitom. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 33187

Sofer

žel primerne službe. Ponudbe pod značko »Voston Sofer« na oglašni odd. »Jutra«. 33184

Blagajničarka izurjena tudi v pisarniškem poslu, točna in vestna, šeli premeniti sedanje službo. Cenj. ponudbe pod »Pridobivanje strank« na oglašni odd. »Jutra«. 33185

Čevlj. pomočnik za zbita dela, šeli zaslužka. Naslov pove oglašni odd. »Jutra«. 33181

Ženska srednjih let iče dela za dopolnilne udeleže v lesni industriji, vešč vseh manipulacij na taji kakor tudi v gozdu in vseh pisarniških poslih, zmožen razen slovensčine tudi srbohrvaščine in nemščine, šeli premeniti službo. Cenj. ponudbe prošim pod »Izvrsten strokovnjak« na oglašni odd. »Jutra«. 33222

Kuharica skrbna, snailna, varčna, šeli službe k finančni kontroli ali oronitiki stanici. Naslov pove oglašni odd. »Jutra«. 33221

Pouk Soferska šola daje pouk in izobrazbo praktično in teoretično kandidata za samostojno soferjo. Pouk je temeljit in uspešen. Kandidata sprejemamo vsak dan. Prospekti gratis. Nastopne informacije v avto boš. — Zagreb, Kaptol 15. — Telefon št. 11-85. 32940

Instrukcije dá dijakom in dijakinjam, inclusive IV. razreda, osmošolec v matematiki, nemščini, event. v mineralogiji in kemiji ter latinščini po jako tuzarini. Pen. Plaša mesečno ali za posamezne ure. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Sijajni uspehi«. 33201

Prodajalke za trgovino s mešanim blagom, samo dobro računarično, sprejemem takoj. Ponudbe s predpisano kolo izobrazbo na trgovino s mehanikom, sprejemem takoj. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33174

Vrtnarja zmožnega, samostojnega, ki je vešč gojenja rož in zelenjavi, ličim. Osvetljeni so pripravljeni. Event. oddam vsi s vsemi napravami v najem. Regijanti naj se obrnejo na: Parna tuga v Sevnici o. S. 33516

Navigalko ali spularko sprejemem v delo. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33171

Priprosto dekle 22letno, snailno, staro 20 do 30 let, ki razume kuho in delo, takoj sprejme boljše hiša. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 32982

Mesar. pomočnika pomočnega in zanesljivega, ki se dobro razume v sekanja in prekajanje mesa, sprejme Andrej Prime, mesar, Florjanska ulica 40, Ljubljana. 33199

Šiviljo dobro pomočnika, sprejemem takoj. Hranim in stanovanje v hiši. Plaša 300-400 Din mesečno. Nata Protnekar, modni salon, Mladencova, Srebrja. 33215

Šivilje za damsko plašče, prvovrstne, sprejme modni atelje Jov. Bajek, Selenburgova ulica 7, I. nad. 33215

Kurjača izprašena, ki je obenem dober klijavinar zanesljivega, sprejme Kolinka tovarna v Ljubljani. 33206

Marljivo dekle katero opravlja vsa hišna dela in zna tudi kuhati, sprejemem k mali družini. Anica Kulterer, Oakovce. 33230

Fiksna plača in provizija Prvovrstni bančni zavod sprejme v vseh mestih drave agline zastopnika za prodajo drž. vrednostnih papirjev na odplačilo, pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na »Publitas«, Zagreb, Gunduličeva 11, pod »Za« 13809. 33219

2 taracerja dobra, sprejemem. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 33018

Briv. pomočnika dobro veščega babilstrjenja (ev. navijanja), sprejemem v novembru. Ponudbe pod »Sprejete na oglašni odd. »Jutra«. 32707

Kroj. pomočnika sprejemem takoj; hrana in stanovanje v hiši. Mihael Urašič, Strahčič pri Kranju. 33236

Drž. nameščeneec 30 let star, šeli znanja s področja, sprejemem v delo. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33232

Učenko ki zna še nekoliko šivati, sprejme šivilja. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33214

Dečka do 16 let starega, sprejemem takoj kot učenca začetnika v tehn. študijsko. Zmožni, ličim. Osvetljeni so pripravljeni. Event. oddam vsi s vsemi napravami v najem. Regijanti naj se obrnejo na: Parna tuga v Sevnici o. S. 33516

Otroški voziček

dobro ohranjen, slojživ, prodam. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 33165

Železnoto vino lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani krepka oslabela, malokrvna, odrasli in otroci. 211

Vrtniško opeko trboveljski premost in bukovna dva nudi največje Lovro Križ, Trboveljski prias 12 Postreba točna. 61

Železne peči (Kilofen), še malo rabljeno, v dobrem stanju, ter malo stenako blagajno, kupimo. Pasmene ponudbe na oglašni odd. »Jutra«. 33205

Plošč zimske, še nošen, kupi bolj močna gospa. Naslov pove oglašni odd. »Jutra«. 33225

Sodčke vina ali žganja, 10-45 litrne, ne plesnive, kupim. Ponudbe s ceno pod »Male sodčke« na oglašni oddelku »Jutra«. 33228

Stare obleke moške, čevlje, knjige, pohištvo najraje plačujem. Dopisnica zaodstuje, da pridem na dom. Marija Prekuh, Ljubljana, Gallusova nabrežje 25. 33489

Pridelki lucerne, dobre, 3000 kg — prodam. Pisemna vprašanja pod »Detelja« na oglašni odd. »Jutra«. 33112

8 polovnjakov starega, sortiranega jerusalimskega vina prodam. Ponudbe s naslovom na poštini predal št. 9, Ormož. 33088

Sadje Namizna jabolka razpoljga vsako množino Marija Stelwag. 33236

V najem Supo zaprto, ali skladišče, ca. 20 m² vzajem v najem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Supa«. 33179

Novo hišo 6 sob in kuhinja, oddaljeno 3 četrti ure od Ljubljane, prodam za 90.000 Din. — Veščite močna takoj. Pisemna vprašanja na oglašni odd. »Jutra« pod »Takoj« na oglašni odd. »Jutra«. 33182

Hiša v bližini Ljubljane, prikladna za kakšno upokojenca ali v Ljubljani zaplojenega uslužbenca, radi dedščine prodajam po zelo nizki ceni. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 33188

3 zobatih koles dobavo razpisujemo. Ponudbe je vložiti do 29. t. m. Naštri pri Direkciji drž. rudnika Zabokova, pošta Grife. 33167

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stare obleke čevlje, perilo itd., kupuje M. GOLOB, Ljubljana, Gallusova nabrežje 29. Dopisnica zaodstuje, da pridem na dom! 33168

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

3 zobatih koles dobavo razpisujemo. Ponudbe je vložiti do 29. t. m. Naštri pri Direkciji drž. rudnika Zabokova, pošta Grife. 33167

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Kupujem

stare moške obleke, čevlje, pohištvo itd. Plačam boljše kakor vsak drugi. Dopisnica zaodstuje, da pridem na dom. Alojzija Drame, Ljubljana, Gallusova nabrežje št. 29. 33016

Brzojavne droge od 7 m do 12 m dolge, od 14 do 19 cm na vrhu debele, kupim na vseh postajah mariborske oblasti. Rok dobave do konca januarja 1928. Pošljite Vaše ponudbe pod naslov: »Droge« na oglašni odd. »Jutra«. 33166

Železno peč (Kilofen), še malo rabljeno, v dobrem stanju, ter malo stenako blagajno, kupimo. Pasmene ponudbe na oglašni odd. »Jutra«. 33205

Plošč zimske, še nošen, kupi bolj močna gospa. Naslov pove oglašni odd. »Jutra«. 33225

Sodčke vina ali žganja, 10-45 litrne, ne plesnive, kupim. Ponudbe s ceno pod »Male sodčke« na oglašni oddelku »Jutra«. 33228

Stare obleke moške, čevlje, knjige, pohištvo najraje plačujem. Dopisnica zaodstuje, da pridem na dom. Marija Prekuh, Ljubljana, Gallusova nabrežje 25. 33489

Pridelki lucerne, dobre, 3000 kg — prodam. Pisemna vprašanja pod »Detelja« na oglašni odd. »Jutra«. 33112

8 polovnjakov starega, sortiranega jerusalimskega vina prodam. Ponudbe s naslovom na poštini predal št. 9, Ormož. 33088

Sadje Namizna jabolka razpoljga vsako množino Marija Stelwag. 33236

V najem Supo zaprto, ali skladišče, ca. 20 m² vzajem v najem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Supa«. 33179

Novo hišo 6 sob in kuhinja, oddaljeno 3 četrti ure od Ljubljane, prodam za 90.000 Din. — Veščite močna takoj. Pisemna vprašanja na oglašni odd. »Jutra« pod »Takoj« na oglašni odd. »Jutra«. 33182

Hiša v bližini Ljubljane, prikladna za kakšno upokojenca ali v Ljubljani zaplojenega uslužbenca, radi dedščine prodajam po zelo nizki ceni. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 33188

3 zobatih koles dobavo razpisujemo. Ponudbe je vložiti do 29. t. m. Naštri pri Direkciji drž. rudnika Zabokova, pošta Grife. 33167

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stelaže »prodali za spencerjko trgovino kupim takoj. Pisemne ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 33170

Stela